

Reggeli Újság

16. évfolyam 208. szám

Szerkeszti
Andréc Dezső

Noviszád, 1935 szeptember 4. szerda

Lebrun elnök diszebédet adott dr. Sztojadinovics tiszteletére

A francia és a jugoszláv miniszterelnökök tanácskozása

Párisból jelenti az Avala: Az összes keddi reggeli párisi lapok bő kommentárt fűznek a hétfői párisi francia-jugoszláv tanácskozásokhoz. A sajtó kiemeli, hogy a hétfői megbeszélések folyamán legtöbbet

a középeurópai kérdést tárgyalták, valamint azokat a kérdéseket, amelyek a Népszövetség tanácsának közeli ülésével kapcsolatosak.

A lapok hangoztatják a kisantantnak az osztrák Habsburg restaurációval szemben elfoglalt határozott álláspontját és arra a megállapításra jutnak, hogy

a restaurációt végképpen ki kell küszöbölni.

Ami a genfi kérdést illeti, a lapok kiemelik, hogy Jugoszlávia és az egész kisantant azt kívánja, amit Franciaország is, hogy a Népszövetséget a mai zavaros időkben is őrizze meg.

Vacsora a jugoszláv miniszterelnök tiszteletére

Dr. Purics Bozsidar párisi jugoszláv követ hétfőn este a Majestic szállóban diszvasorát adott dr. Sztojadinovics jugoszláv miniszterelnök tiszteletére.

A vacsorán megjelent többek között Laval miniszterelnök, a francia kormány tagjai,

Paul Boncour volt francia miniszterelnök, Beranger szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke, valamint a csehszlovák, román és görög párisi követek.

A vacsora után

Laval és Sztojadinovics visszavonultak a szálló szalonjába és egész este 11 óráig, vagyos Lavalnak Genfbe való indulásáig tanácskozást folytattak.

Kedden délelőtt dr. Sztojadinovics miniszterelnök dr. Purics párisi követ kísé-

tében ünnepélyes külsőségek között koszort helyezett el a párisi Ismeretlen katona síremlékére.

Ebéd a köztársasági elnöknel

Albert Lebrun francia köztársasági elnök kedden délelben 1 órakor a Páris közelében lévő nyaralójában

diszebédet adott a jugoszláv miniszterelnök tiszteletére.

Ezen az ebéden dr. Sztojadinovics mellett megjelent még dr. Purics párisi követ, a miniszterelnök kísérete, valamint a francia kormány tagjai Laval miniszterelnök kivételével, aki hétfőn este Genfbe utazott.

Lebrun elnök dr. Sztojadinovics miniszterelnököt a francia becsületrend szalagjával tüntette ki. Dr. Purics párisi követet és Sztevanovics követségi tanácsost valamint Protics kabinetfőnököt szintén magas kitüntetésben részesítették.

Astrid királyné temetése

A budai Mátyástemplomban is gyászistentisztelet volt

Brüsszelből jelentik: Tegnap délelőtt folyt le a belga fővárosban Astrid királyné temetése. A királyi palotában a belga bi-boros érsek beszélt a holttestet, amelyet mahagóni koporsóban helyeztek el a gyászkozsira tettek. A palota előtti teret zsufolásig megtöltötte a gyászoló közönség. Minden szem a király felé fordult, aki felkötött karral, sápadtan, tábornoki egyenruhában követte a gyászhintót. A koporsót követő előkelőségek között haladt Károly svéd herceg, a megboldogult királyné édesapja, továbbá a flandriai gróf, a svéd és norvég trónörökös, az olasz király képviselőiben a piemonti herceg, az angol király képviselőiben a yorki herceg, Habsburg

Ottó és a külállamok képviselői.

Budapesti jelentés szerint Astrid királyné lelkiüdvéért tegnap délelőtt gyászünnepet tartottak a budavári koronázó főtemplomban. A gyászmisét Angelo Rotta pápai nuncius pontifikálta nagy papi segédlettel. A Mátyástemplom falait gyászleplek borították s a templom közepén jelképes ravatal állott belga lobogóval. A gyászistentiszteleten megjelent Horthy kormányzó feleségével Gömbös Gyula miniszterelnök, Kozma, Hóman és Lázár Andor miniszterek, a külföldi követségek képviselői, a képviselőház és a felsőház, a honvédség és a hatóságok kiküldöttei.

—o—

Erdekes részletek a belga királyné életéből

Az ünneplő, vigadó belga fővárosból szerre hangtalan, gyászoló metropolis lett. Astrid királyné halálának híre pillanatok alatt terjedt el a városban, Brüsszel utcáin megbénult az a hatalmas idegenforgalom is, amelyet a brüsszeli világkiállítás vonz már hetek óta Belgium fővárosába. Szinte suttogva, tétován mondták az emberek egy

másnak, mintha el sem hinnék, hogy: — Meghalt a királyné!

A híres brüsszeli „Parkra“ néző királyi palota és a laekeni kastély ormára esütőkön csak két óra után tüzték ki a hatalmas fekete lobogót.

A belga nép részvéte elsősorban a három kis királyi gyermek felé irányult, min

denki az árvává lett gyermekekről beszélt. Köztudomásu volt ugyanis, hogy Astrid a rajongásig szerette gyermekeit. A belgák nagyon sokszor látták királynéjukat a gyermekeivel. A királyné iskolaidőben például minden délelőtt megjelent a brüsszeli „Park“ bejáratánál, vitte a kis Josephinének az iskolába a tizórait. Iskola után gyakorta gyalogosan tért haza kisleányával a laekeni kastélyba, utközben pedig vásárlásokat végzett, bement a legközelebb eső papírkereskedésbe, hogy tollszárt, irkát, ceruzát vegyen kis iskolás leányának.

De a laekeni kastély parkjában is sokszor lehetett látni Astrid királynét, amint játszott a gyermekeivel. Egyszer egy brüsszeli gyermekjáték kiállítás alkalmával Josephine királykisasszony is kiállította babáit és a kiállítás megnyitásakor Astrid büszkén mesélte Max brüsszeli polgármesternek, hogy ő varrta a babaruhákat.

A három kisgyerek a nyarat a szomszédos Hollandiában, a noordvijki polgármester házában töltötte. Astrid és Lipót király autójukon közösen vitték át holland földre a gyermekeket és együtt mentek is el értük. Közben a királyné minden harmadik nap autóján átszaladt az országhatáron és váratlanul megjelent Noordvijkben. A gyermekek folyvást lesték is a királyi man a érkezését mert hisz Astrid nemesak szigorú volt hozzájuk, de az ajándékokról sem feledkezett meg.

A laekeni kastély felé hömpölygő néparadat a királyi gyermekeken kívül Erzsébet anyakirálynét is látni kívánta. A brüsszeli szeliek nem tudták, hogy az anyakirályné

Ljubljani nagyvásár
ADRIAI KIÁLLITÁS!!
 Szeptember hó 5-16.
 A kiállítási terület nagysága 40.000 négyzetméter.
 A mi Adriaánk: Jadranska Sztrazsa, Történet, Földrajz, Barlangok, Állatok, Növények, Népviselet és népszokások, Hadt. és kereskedelmi tengerészet, Sport, Forgalom, Idegenturizmus, Gazdaság, Halászat.
 Élő tengeri halak és más tengeri állatok. — „A mi tengerünk”, művészeti kiállítás!

Külső kiállítások: Építészet, Baromfiak, Nyulak, Kecskék, Birkák, Ipar, Gyáripar stb. Szept. 15. harmonikás hangverseny. Félárny jegy a vasutakon és repülőgépeken, nagy kedvezmény hajókra. — Vasúti igazolványt 5 dinárért lehet az állomásokon venni. — Mindenkit meghívunk a erődés kiállításra. 2543

A felbujtó alkohol

Egy beogradi temetőőr úgy megrugta anyósát, hogy a szerencsétlen öregasszony néhány perc múlva kiszívódott. A gyilkosság oka: alkohol. A részegségében emberölésig állatiasodott ember felesége elmondja, hogy valóságos pokol volt az élete, amióta a férje rákapott az ivásra. Mielőtt a szesz rabja lett, a legjobb, a leggyöngédebb hitvestárs volt, de amióta iszik, elviselhetetlenül brutális. Nap-nap után botrányos jeleneteket rendezett odahaza és az asszony csak azért tűrt, mert váltig remélte, hogy ura, aki azelőtt olyan derék, szolid és szelid férj volt, majd csak kigyógyul szenvedélyéből. Várakozásában végzetesen csalódott és most nemcsak a saját családi boldogsága, hanem édesanyja élete is áldozatul esett a pusztító méregnek.

Se szeri, se száma azoknak a tragédiáknak, amelyekben az advocatus diaboli szerepét az alkohol játssza. A napi bünkrónikában állandóan helyet foglal el az alkohol mint felbujtó. Bor, sör, pálinka senkinek sem vétő embereket veszedelmes garázdaságokra bősztíti, míg a hivatásos bűnözőkbe bátorságot önt. Alig van lopás, betörés, rablás és gyilkosság, amelynek tettesei a vállalkozás előtt ne merítenének biztatást a skrupulusokra zibbasztóan ható alkoholtól. A védekezésnek is általánosan elterjedt módja a hivatkozás az ittasságra. A modern büntetőtörvény a kocsmától való eltiltást is alkalmazza mellékbüntetésül tételként, de azért az is előfordul, hogy a beszámíthatatlanságig menő részegség felmentő ítélet alapjául szolgál. Sok bajt csinál, sok szerencsétlenség előidézője az alkohol, mégis olyan presztízse van, hogy az a kérdés, vajon tiltsák-e el a fogyasztását, vagy sem, nagy birodalmak lakosságát két táborra oszthatja. Az Amerikai Egyesült Államok törvényhozása kénytelen volt megszüntetni a prohibíciót, annyira ostromolták a tilalmi törvényt az alkoholpártiak.

Az antialkoholisták egy komolyan nem vett szekta sorsára kárhóztatva folytatják propagandájukat a szesz italok élvezete ellen. Erveik ellenállhatatlanul hatnak a logikus gondolkodásra, szuggesztív lelkesedésük minden tiszteletre és elismerésre méltó, akárcsak a világbékeért rajongó pacifistáké, akik a háborús mentalitás bódítószereit akarják elvonni az emberiségtől. Az antialkoholizmus és a pacifizmus az utópia bélyegét viselik magukon, az alkoholfogyasztás és a háború pedig a kikerülhetetlen gyakorlati szükségesség parancsának látszatában pompáznak. Ugy az antialkoholizmus, mint a pacifizmus megfelelő eszmei támogatásban részesül hivatalos oldalról. Az antialkoholista tevékenység az iskolai nevelésbe is bekapcsolódik, a pacifista tanok a hatalmak megmegisméltető, a háború katasztrófájának elhárítására igyekvő tanácskozásain igazolódnak. Mindkét mozgalom az ideált őrzi az emberi magasrendűséget védi az elállítási szenvedélyek tüzvészétől. Ebben senki sem vonja kétségbe és nem kicsinyli le a két cél nagyszerűségét csak éppen közbelépnek a praktikus megfontolások és oly elhatározásokra vezetnek, amelyek a kitűzött eszményi célokat délibábos messzeségbe tolják el. A határok biztonságának érdekében hozzáfűződik a fegyverkezés fogal-

még mindig Olaszországban, leányánál Maria Josénél, Umberto olasz trónörökös feleségénél tartózkodik. Erzsébet királynét már Albert király katasztrófája is rendkívül megviselte, azóta is sokat betegeskedett és a brüsszeli attól félnek, hogy Astrid halála — mert Erzsébet nagyon szerette királyné menyét — újból ágyba dönti a még mindig gyászruhában járó özvegy királynét.

A laekeni kastélyt természetesen a svájci tragédia hírére elzárták a közönség elől. A közönség teljesen megszállta a kastély környékét és késő estig hangtalanul szemlélte az udvarnagyi hivatal előkészületeit.

Már csütörtökön délután megkezdődtek a királyi koporsó fogadásához szükséges előkészületek. Az északi pályaudvart, a brüsszeli királyi kastély homlokzatát és a St. Goedele bazilika bejáratát fekete függönyökkel borították be. A bazilikától a Treurenbergen keresztül Laeken felé vezető útvonal uccai lámpáit gázfátyollal látják el. Minden házra fekete lobogót tűztek. Max polgármester hivatalában rendezték be a temetés részleteit előkészítő irodát, a hadügyminiszter alarmozta a brüsszeli helyőrséget is, sőt — mint hivatalosan jelentették — a vidékről több gyalogezred érkezik Brüsszelbe, hogy résztvevessen a királyné temetésén.

Sok érdekes adatot elevenít most fel a belga sajtó az elhunyt királynéről. Astrid nagyon vigyázott arra, hogy a nép körében jó véleménnyel legyenek róla. Sokszor észrevétlenül a nép közé vegyült és hallgatta, hogy mit beszélnek az egyszerű emberek. Legutóbb a hollandi Noordvijckben, amikor Astrid és Lipót király rangrejtve a holland furdőhelyen tartózkodott, Astrid a tenger partról egyedül ment a polgármester fehér háza felé, mikor észrevette, hogy a polgármesteri villa előtt hatalmas tömeg áll, várja, hogy láthassa a belga királyi párt. Astridot persze a noordvijckiek nem ismerték fel és így megtörténhetett, hogy a királyné teljes félórán át ott állt maga is a tömött sorokban és hallgatta az emberek beszédeit.

— Boldog vagyok. Nem mondtak rólam

semmi rosszat! — mondotta mosolyogva a noordvijcki polgármesternek és az uccán áll dogáló emberek csak később tudták meg, hogy az a karcsu, elegáns hölgy, aki a járdán összegyűlt tömegből bement a polgármesteri villába — Astrid királyné volt!

Astrid és Lipót király egy skandináviai furdőhelyen találkoztak először. Később azután sokszor voltak együtt Luxemburgban, a ciegnoni kastélyban. A belga nép azt hitte, hogy Lipót trónörökös egy olasz királyleányt fog elvenni feleségül, Belgiumban tehát nagy volt a meglepetés, mikor köztesmásvá lett Astrid és Lipót eljegyzése. Ez az eljegyzés is a ciegnoni kastélyban történt. Astrid boldogsága határtalan volt, az eljegyzés évforduló napját azóta mindig Luxemburgban töltötte és minden alkalommal felvirágozta a ciegnoni kastély szalonját.

Érdekes asszony volt, főleg — nagyon bátor. Bátorságára nézve is sok érdekes adatról beszélnek most. Például, mikor az amerikai Kongóban járt Astrid férjével, résztvevett a vadászatokon is, de legtöbbször kettesben bolyongtak és lepkéket fogtak, miután Lipót szenvedélyes lepkegyűjtő. Egy alkalommal az ifjú pár eltévedt és Astrid kellemetlen kaland központjába került. Hiénák üvöltöttek körülötte, Astrid azonban nem veszítette el lélekjelenlétét, revolverével elkergette a vadállatokat, sőt megvédte fegyvertelen férjét, Lipót trónörökösöt is.

Az elhunyt királyné nagyon szeretett Belgiumban élni. Ha szülei és rokonai látogatására az északi országokba utazott, ott sohasem maradt hosszabb ideig, hanem hamarosan visszatért a belgák közé. Ugy tudják, hogy most Svájcban is sürgette már férjét, hagyják el a belga királyi család lakóhelyét és újból a laekeni palotában éljenek. Pedig Lipót király éppen Astrid királyné miatt utazott a svájci hegyek közé pihenni, ugyanis a brüsszeli világkiállítás végett az utóbbi időben Astridnak nagyon sok ünnepségen kellett résztvenni úgy, hogy a királyné már fáradt volt és Lipót féltette feleségének egészségét.

„Előbb tartozunk Istennek engedelmességgel, mint az embereknek”

A német katolikus püspökök pásztorlevele

Párisból jelentik: A németországi katolikus püspökök pásztorlevelét becsatolták ki, amelynek szövegét a faldai értekezleten, a Vatikánnal teljes egyetértésben szövegezték meg. A püspökök bejelentik, hogy

panaszt tettek Hitler kancellárnál amiatt, hogy egyesek megkísérlik a keresztény lelkismeretet elnyomni.

A pásztorlevél jogosnak mondja az ellenállást akkor, ha az állam törvényei az isteni és emberi jogokat sértik, elítéli a

pogány világnézetet,

megtiltja a katolikus szülőknek, hogy gyermekeiket olyan ifjúsági szervezetekbe engedjék belépni, amelyek nem tisztelik a vallásos meggyőződést.

„Előbb tartozunk Istennek engedelmességgel, mint az embereknek” — mondja a pásztorlevél, amely végül a gyülekezési szabadságot és a katolikus sajtó szabadságát követeli.

A genfi kisebbségi kongresszus határozata

Genfből jelenti az Avara: A Genfben ülésező kisebbségi értekezlet hétfői ülésén egyhangulag határozati javaslatot fogadott el, amely megállapítja, hogy a nemzeti kisebbségek üldözése egyes államokban tovább folyik s ez komoly veszedelmet jelent a Népszövetségre, amely nem képviseli kellő

eréllyel a kisebbségek érdekeit. Ennek alapján a kongresszus azt követeli, hogy a kisebbségi jogokat valóban védelmezzék meg és lojálisan hajtsák végre a békeszerződéseknek a kisebbségekre vonatkozó rendelkezéseit.

ma s a bor, sör és pálinkatermelés közgazdasági és adópolitikai követelmény.

Az alkoholnak olyan hatalma van, mint a mitológiai Circeének, aki a hajósokat magához csolagatta és disznókká bűvölte el. Valljuk be: az alkohol nemesak mint adóforrás és kelendő közgazdasági árucikk részül kiméletes megítélésben, hanem a tömegeknek annál a szívós ragaszkodásánál fogva is, amellyel egy könnyen hozzáférhető varázshatású narkotikummal mellette minden

akadályon keresztül kitartanak. Szorító gondok, nyomasztó kötelességek és velőtszívó nyomorúság elől belefelétkezni az alkohol mámorába: olyan lehetőség, amelynek feláldozása sokakra úgy hat, mint az élet derűjének elfelhősítése. De a megdöbbentő példák rengeteg tömege, amelyhez tartozik a most lezajlott véres családi dráma is, figyelmeztet, hogy intézményesen kell megvédeni a népet az alkohol Circejének véres befolyásától.

Meggyilkolták az abesszin közoktatási miniszter fivérét

Cenzurázzák az olasz követség postáját Addis-Abeában

Fejenként husz töltényt kapnak az abesszin katonák

Párisból jelentik: Eden angol népszövetségi miniszter és Laval francia miniszterelnök hétfői megbeszélései során Eden a legnyomatékosabban utalt arra, hogy

az angol kormánynak semmi köze sincs ahhoz a kőolajszerződéshez,

amelyet a négus szombaton egy angol-amerikai vállalattal kötött.

Ami azokat a híreket illeti, hogy a négussal szerződött Rickett-csoport egyik legfőbb érdekeltje az amerikai Standard Oil Company, amerikai körökben kijelentették, hogy ennek a társaságnak a vezetői semmiféle ilyenirányú tevékenységet nem fejtenek ki. A Socony Vacuum kőolajtársaság elnöke, John Braun kijelentette, hogy semmit sem tud az abessziniai szerződésről.

Az a vizsgálat, amelyet az angol kormány évégből rendelt el, hogy megállapítsa, vajjon valamely nagy angol pénzcsoportnak van-e része az abessziniai petroleumengedményekben, negatív eredménnyel végződött. Addis-abeai jelentés szerint

Sir Sidney Burton angol követ hétfőn délután kihallgatáson jelent meg a négusnál és közölte vele az angol kormány elhatározását, amelyben azt tanácsolja Abessziniának, hogy vonja vissza az angol-amerikai társaságnak adott engedélyt.

Az abesszin kormány válasza elutasító ugyan de nyilvánvaló belőle az a felfogás, hogy a szerződést már nem lehet visszacsinálni. — Abesszin körökben hangoztatják, hogy indokolatlannak és jogtalanoknak tartanak, ha az olasz kormány lépéseket tenne az abesszin kormánynál a szerződés miatt. Egyébként a szerződés a legjobb uton van, hogy egy Abessziniában, mint Amerikában hivatalosan is elismerjék. A szerződés új megvilágításba került, amikor abesszin körökben kijelentették, hogy

az engedélyes társaság alaptőkéje 100 százalékgig amerikai tulajdonosok kezében van.

Abesszin körökben nagy aggodalmat kelt az a hír, hogy az olasz követség egész személyzete rövidesen elhagyja Addis-Abeát.

Cenzurázzák a diplomáciai postát

Londonból jelentik: Addis-Abeából érkező jelentés szerint

hétfőn d. u. nagyobb csoport, amelyet később a rendőrség szétosztott, kövekkel dobálta meg az olaszok által lakott házakat. Az olasz követ már óvást emelt emiatt. Hír szerint az olasz követ kijelentette, hogy illetéktelen kezek vasárnap felnyitották az olasz diplomáciai postát,

amelyet azután később kiadtak.

Párisi jelentés szerint az olasz-etiop békeltető és döntőbíró hétfőn két ülést tartott és kedden reggel ismét összeült. Politikai körökben úgy tudják, hogy Politisz, az ötödik semleges döntőbíró, kedd este vagy szerdán reggel mondja ki az ítéletet az ual-

uuli összeütközésért való felelősség kérdésében.

Mozgalmas élet Geniben

Genfből jelentik: A népszövetségi közgyűlésre egymásután érkeznek a küldöttségek Genfbe. Az olasz küldöttség egy része már itt van s magával hozta azokat az okmányokat, amelyeknek betérjesztését Mussolini legutóbbi nyilatkozatában bejelentette. A Népszövetség folyósói igen élénk az élet. Már is számos külföldi újságíró van Genfben, köztük több ismert német újságíró.

Általában bizalommal tekintenek Laval közvetítő akciója elé,

amelynek folytatását és megerősödését várják. Laval és Eden hétfőn éjszaka fél 12-kor utaztak el Genfbe.

A Népszövetségi Tanács ülése előreláthatóan szerdán délután zárt üléssel kezdődik, amelyen a főküldöttek megbeszélnek a Népszövetség szerepét az abesszin viszály ügyében. Esetleg még szerdán este, de valószínűen csak

csütörtök délelőtt a Tanács nyilvános ülést tart, amelyen Eden előterjeszti beszámolóját.

Egyes körökben lehetségesnek tartják, hogy a tanácsülést néhány nappal későbbre halasztják el azért, hogy a tanácsstagok időt nyerjenek a Rickett-féle szerződés következtében előállott új helyzet tanulmányozására. A nyilvános ülésen elsősorban felolvassák a hármass bizottság jelentését, majd Abessziniá képviselője beszél és Aloisi báró kifejezi az olasz panaszokat.

Még egy petróleumszerződés?

Newyorkból jelentik: Chartrock amerikai tőzsdeügynök kijelentette, hogy

minden más engedélyt megelőző jogot kapott Abessziniá taláikincseinek kiaknázására.

Az engedélyokiratot állítólag július 20-án írták alá Londonban és ő tartozik a szerződés értelmében 90 napon belül egymillió dollárt fizetni az abesszin kormánynak az elővételi jog gyakorlására. Chartrock ma bemutatja az eredeti szerződést.

Rockett a Reuter-iroda tudósítója előtt kijelentette, hogy

az általa alapított társaság száz százalékosan amerikai. A szerződés kizárólagos jogot biztosít 75 évre a megjelölt területen előforduló természeti kincsek kiaknázására.

Rickett a leghatározottabban megcáfolta azt a híresztelést, hogy bárminő összeget fizettek volna a négusnak fegyvervásárlás céljaira.

Az olasz lapok addis-abeai jelentéseket közölnek, amelyek szerint

egy abesszin meggyilkolta Ras Tafari Begos Nagut, az abesszin közoktatási miniszter fivérét.

Olasz hivatalos körök a leghatározottabban cáfolják egyes olasz lapoknak azokat

3- dinár 1 tubus

Soadont-fogkrém

a SOA-drogériában

a híreit, mintha erős olasz csapatok átlépték volna az abesszin határt.

A négus rendeletére egy 20.000 főnyi csapat Harrarából gyorsított menetben Oga-den felé indult. Az ujoncok beöltöztetése szakadatlanul folyik, de a lőszerhiány miatt minden katonára csak 20 töltényt kap.

Argentína kiküldötte elnököl Geniben

Genfből jelentik: A Népszövetségi Tanács folyó ülészakán Enriki Ruiz Ginasu argentinai delegátus elnököl, akit kormány rendkívüli követté és Argentína állandó népszövetségi megbízottjává nevezett ki. Ginasu a nemzetközi jog tanára volt a buenosayresi egyetemen, számtalan akadémia tagja és sok értékes jogi munka szerzője.

Londoni jelentés szerint az angol fasiszták hétfőn az „Adalphy” színházban nagy tiltakozó gyűlést tartottak a háború ellen. Sir Oswald Mosley, a párt vezére, viharos éljenzés közben jelentette ki, hogy

a genfi határozatok békét vagy háborút jelentenek nemcsak Abessziniára, hanem Angliára nézve is.

Bármi történjék is Etiópiával — mondotta —, mi itt felemeljük szavunkat azért, hogy Angliának csak az angol földet szabad védelmeznie!

Francia-olasz katonai egyezmény

Genfből jelentik: Laval francia miniszterelnök és Eden angol népszövetségi miniszter együtt érkeztek meg Párisból. Laval tegnap délelőtt gépkocsin kirándulást tett, Eden pedig délután ugyancsak gépkocsin Aix les Bains-be ment, ahol Baldwin miniszterelnökkel találkozott.

Londoni jelentés szerint a Times a Népszövetség ülésével foglalkozva, kétségtelennek látja, hogy

Franciaország és Olaszország között valamilyen formában katonai egyezmény létesült.

Olaszország engedményeket tehetett egyes kérdésekben a francia álláspontnak. Ezek ellenében Franciaország vonakodik azokban a szankciókban résztvenni, amelyek Olaszország ellen irányulnak.

Kiszivárgot hírek szerint

az olasz kormány mintegy 700 oldalra terjedő okiratgyűjteményt mutat be a Népszövetségi Tanácsnak.

Hét-nyolc évre visszamenően ismerteti azokat az eseteket, amelyekben Abessziniá megszegte a nemzetközi szerződések rendelkezéseit.

Jó üzletember a négus

Londonból jelentik: A Reuter-iroda meg erősíti azt a hírt, hogy

az abesszin négus egy másik tőkecsoportnak is eladta az abessziniai kőolajkutatói jogot.

Ezt az üzletet Martin londoni abesszin követ kötötte Chartrock Leo newyorki alkusszal

Az alkusz legalább egymillió dolláros

kölcsönt helyezett kilátásba, ezzel szemben az abesszin kormány a kölcsön biztosítéka fejében 50 éves engedményt biztosít az arany, platina, olaj és más ásványi termékek kibányászására, később közelebbről meghatározandó vidéken.

Vadászszerencsétlenség Vrbászon

Vrbászról jelentik: Könnyen végzetesé válható szerencsétlenség történt vasárnap Vrbászon Schwarz Jenő cukorgyári vezérigazgató vadászatán. A vezérigazgató több vendégével fogolyvadászatra indult, vadászat közben az egyik vendég fogolyra lőtt, mely a vezérigazgató közelében repült fel. Alig dördült el a lövés s Schwarz vezérigazgató az arcához kapott. Az odasiet vadászok megállapították, hogy

a sörétek nagyrésze a vezérigazgató arcába furódott.

Szerencsére az apró madársörétek nem sebesítették meg komolyan Schwarz vezérigazgatót, aki azonnal autóra ült és a dr. Tessenyi szanatóriumba hajtatott.

A szanatóriumban huszontöt sűrűt vettek ki a vezérigazgató arcából.

Szerencse a szerencsétlenségben, hogy a vezérigazgató szemüvegét hord és így szemét sértetlenek maradtak.

Működött a bicska Szuboticán

Alig mulik el Szuboticán vasárnap szurkálás nélkül. A legtöbb esetben a virtus és a bor működött a bicskát és a szurkálás csak súlyosabb esetekben foglalkoztatja a hatóságokat, mert gyakran sem a szurkáló, sem az áldozat nem kívánják ügyüket a bíróság elé vinni és elítélik a kesharcot.

Tóth Pál 20 éves legény vasárnap este a városerdőben szórakozott a vendéglőben, amikor este eltávozott, a sötétben valaki, akinek arcát nem láthatta, oldalba szurta.

Tóthot súlyos sérüléssel a közkórházba szállították,

a támadót keresi a rendőrség. A megszurtt ember egyik haragosára gyanakszik, aki ellen megindult a vizsgálat.

A másik szurkálás házimulatságból kifolyólag keletkezett. Ivanovics Ivo Boszanszka utcai lakos házában vasárnap együtt szórakozott barátaival Mészáros Antun 39 éves napszámmal, és Gabrics Nikola 52 éves munkással. A barátok jól beboroztak és ennek hatásaképpen távozáskor

Gabrics minden különösebb ok nélkül megszurta Mészárosi.

A szerás Mészáros az álla alatt sértette meg, de csak könnyebb természetű és a sérült kijelentette, hogy nem kívánja barátja megbüntetését, minthogy az megteríti az orvosi költséget. Gabrics ellen ennek ellenére megindult az eljárás.

Első osztály huzása okt. 9-10
Uj játékterv! Kedvezőbb nyeresési esélyek a nagyobb nyereményszámú!
Fontosabb változások: Edzés 7, ezenti 9 jutalom! Edzés a legnagyobb jutalom 1 millió, ezenti 2 millió D. Levegővel nyereséni a szerencsésébb esetben edzi 2.200.000,- dinár, ezenti 3.700.000,- dinár.

2	nyeremény helyett most 5 nyerem ny	200.000,- D
7	" " " " " " " "	100.000,- " "
7	" " " " " " " "	50.000,- " "
9	" " " " " " " "	40.000,- " "

Azonkívül a többi számos nagy nyeremény a régi ev szerinti megmarad. — Újraosa 9 jutalom és 45.000 nyerem ny kerül a kizárólag játékokan kisorsolásra — A sorostyárak változtatások. — Vasárnapon vagy rendezés a játék az első huzásra a felárulástól!
RAJÓI RÁVOS bank- és váltóüzletében
 Novi Sad, raia A eke ndra u'ica 13.

Serényen szervezkedik a radikális közösség

Hogyera támadása az egyesült ellenzék ellen

A belpolitikai élet mellett is, hogy a közfigyelem nagyrésze dr. Sztojadinovics Milan miniszterelnök párisi tárgyalásai felé irányul, igen élénk. Elsősorban nagy munkát fejt ki az ujjonnan alakult radikális közösség, amely arra törekszik, hogy az egész országban kiépítse a szervezeteit. Élénk szervezkedést fejt ki a párt a Száva mentén, azonkívül a Bánátban, Petrovgradon és Kikindán is igyekeznek megalakítani az új kormánytámogató párttömb szervezeteit. Természetes, ezeken a helyeken, ahol a szlovén néppártnak, illetőleg a muzulmán pártnak egyáltalán nem voltak szervezetei, csak a régi radikálisok jöhetnek számításba a pártkeret létrehozásánál. Most egyelőre a különböző radikális csoportok között folyik a harc, hogy melyikük legyen a döntő faktor az új pártszervezetben.

Trifunovics Misa, a radikálisok egyik vezető embere egyébként hétfőn Zagrebba utazott.

Bánok kihallgatása a belügyminiszternél

Dr. Korosec Anton belügyminiszter hétfőn több bánt fogadott kihallgatáson. A belügyminiszternél először Kosztrenesics zagrebi bán, azután Jablanovics tengermelléki bán, majd Vasovics Miloško dunai, Szosica zetai és dr. Putz drávai bán jelent meg a belügyminiszternél. A bánok a folyó ügyekről számoltak be a külügyminiszternek.

Lázics Voja új pártot alakít

Lázics Voja és Szajjes Uros földműves párti képviselők, akik a legutóbbi választásokon Jevtics Bogoljub listáján jelöltettek magukat, vasárnap a híveikkel szűkebbkörű értekezletet tartottak, amelyen megállapították, hogy köztük és azon földművespártiak

között, akik Maesek listáján jelöltették magukat (Jovanovics Joca és társai) nemcsak taktikai, hanem programbeli különbség is van. Ezért szükségesnek tartják, hogy külön földművespártot alapítsanak. Elhatározták, hogy erre vonatkozólag mozgalmat indítsanak.

A kormánypárti demokraták mégis belépnek a JRZ-be

Ismeretes, hogy Sztefanovics Ignjat volt erdőügyi miniszter lemondása előtt kijelentette, hogy a demokraták nem lépnek be a radikális egység (JRZ) pártjába. Sztosovics miniszter most értekezletet tartott azokkal a volt demokratákkal, akik a választásokon Jevtics listáján jelöltették magukat és ezen elhatározták, hogy belépnek a radikális közösségbe.

A JNSz értekezlete Szplítben

A jugoszláv nemzeti párt a napokban Szplítben értekezletet tartott, amelyen legfőképpen a párt jövőjéről tárgyaltak. Az értekezleten megjelent többek között dr. Kramer Albert, dr. Angyelinovics Grga, Popovics Dáka, Auer Ljudevit és Dosen Mirko. Az értekezleten kétféle vélemény alakult ki. Az egyik szerint a pártnak a régi keretek között kell folytatnia munkáját, míg a másik vélemény szerint a pártot teljesen újja kell szervezni.

Hogyera gyűlése Tyupriján

Hogyera Sztetiszláv, a jugoszláv néppárt vezére vasárnap Tyupriján népgyűlést tartott, amelyen élesen támadta az egyesült ellenzék vezetőit és szemrehányásokat tett a kormánynak, hogy engedi az egyesült ellenzék működését.

A SZERENCSE FIAI

Fiatal házaspár nyerte a hálósobabutort

Az ajándéksorsolás boldog nyertesei egymásután jelentkeznek. Hétfőn egy igen fiatal házaspár jelent meg a Reggeli Ujság szerkesztőségében és szerényen érdeklődött, hogy hol kaphatná meg a hálósobabutort, amit a huzáson nyert. Kiderült, hogy a férj Wagner Henrik titeli fűszerkereskedő, aki a noviszádi Karbiener cég által szállított hálósobát nyerte meg.

Megállapítható, hogy a Reggeli Ujság ajándéksorsolásán a szerencse nagyrészt olyanoknak kedvezett, akik valóban rászorultak a kapott tárgyra, vagy annak pénzértéke. Ime,

a hálósobabutort is egy fiatal, szerény anyagi viszonyok között élő házaspár nyerte.

Wagner Henrik ugyanis a múlt év augusztusában kelt egybe Deák Julianna fiatal knityanini leánnyal. Az esküvő után Wagner önállósította magát és fűszerüzletet nyitott.

Wagnerék egy csomag szelvényt kaptak be a Reggeli Ujsághoz és — mint most a boldogságtól kipirult tűzről pattant magyar menyecske mondja — nem igen bíztak a szerencséjükben. Arra igazán nem számítottak, hogy ők nyerik meg az egyik főnyereményt.

A kitűnő hirt egy titeli asszonytól tudták meg, aki pénteken beutazott Noviszádra, hogy személyesen résztvegyen a huzáson és képviselje a titelikeket. A képviselők s

keresen is végezte, mert négy titeli pályázónak vitt örömhírt. Szombaton délelőtt első dolga volt, hogy elmenjen Wagnerékhez, akiket addig csak úgy futólag ismert. Wagnerék sokáig kételkedtek, hogy valóban ők lennének a nyertesek. Az asszonyka felfeherlett az örömteljes meglepetéstől, de azért azt mondotta, hogy

addig nem hiszt a dolgot, amíg az ujságban nem olvassa.

Ez azonban nem akadályozta meg abban, hogy az egész éjszakát ébren, a nyeremény felhasználásáról való álmodozással ne töltsse el.

Vasárnap reggel aztán valóban ott feketélt a nevük az ujságban...

Wagnerék már teljesen berendezkedtek és így a hálósobabutorra nincs szükségük, hanem az árat szeretnék... A Karbiener céggel meg is egyeztek, hogy a cég a hálósobabutort áruba bocsátja és ha sikerül eladni, az árat a huzáspárnak. Wagner Henrik a pénzt az üzletébe szeretné befektetni.

Egyébként Wagnernek nemcsak egyedül a hálósobabutort hozta a szerencse, hanem még valamit, ami az üzleti életben elengedhetetlenül fontos: a reklámot. Neve Titelen egyszerre ismertté vált és fűszerboltját már csak azért is sokkal szívesebben keresik fel az emberek, hogy lássák a szerencsés nyerőt...

Noviszád nagy fényvel ünnepli meg Öfelsége a király születésnapját

— Az ünnepi istentiszteletek sorrendje —

Öfelsége Petar király születésnapját Noviszádon is — miként az egész ország területén — fényes ünnepek közepette ünneplik meg.

Pénteken, Öfelsége születésnapján az összes hitfelekezetek templomaiban ünnepi istentiszteletet tartanak. A noviszádi istentiszteletek sorrendje a következő:

A pravoszláv székesegyházban délelőtt 10 órakor, a katolikus katedrálisban fél 10 órakor, a zsinagógában fél 11 órakor, az evangélikus templomban a szlovákok részére 9, a németek részére 8 órakor, a református templomban 10 órakor, a görögkatolikus templomban 10 órakor, a petrovaradini katolikus templomban: a vártemplomban 9

órákor, a Szentkereszt templomban 8 órakor és a Rókus templomban szintén nyolc órákor. Az ókatolikus templomban 9 órákor tartják az istentiszteletet.

A noviszádi helyőrség csapatai pénteken délelőtt a Tomiszláv királyfi hídól kezdve a katolikus katedrális mellett és az Aleksandrova utcán keresztül díszmenetben vonulnak el. Az istentiszteletek és a díszmenet után 11 óra 30 perckor ünnepélyes fogadás Vaszovics Milojko bánnál.

Különösen emeli a noviszádi ünnepek fényét a királyserlegért folyó országos repülőverseny befejező aktsusa, amely délután 3 órákor folyik le a repülőtéren.

—o—

Öngyilkos lett dr. Nikolics Gyuro volt szombori polgármester

A hetvenhétéves öregur tettét a megvakulástól való félelmében követte el

Szomborból jelentik: Tegnap reggel 5 órakor Szomborban dr. Nikolics Gyuro ügyvéd, nyugalmazott tiszteletbeli szombori főkapitány, volt polgármester, a Kraljevitya Gyorgya 7. sz. alatti házában

revolverrel agyonlőtte magát.

A 77 éves öregur jellegzetes, közismert és közszeretett álló alakja volt Szombornak. Jogi tanulmányainak befejezése után először Apatinban volt alszolgabíró, majd Szomborba neveztek ki alkaptánynak. A rezsimváltás után mint tiszteletbeli főkapitány nyug-

dijba vonult és ügyvédi irodát nyitott. Ugyanekkor politikai tevékenységet is fejtett ki, mint a demokratapárt egyik vezetője. Az utolsó időben

nagyon félt attól, hogy megvakul.

Hétfőn is rendes szokása szerint elment a Polgári Magyar Olvasókörbe szokásos kártyapartijára. Amikor innen távozott, panaszkodott öccseinek, hogy annyira rosszul lát, hogy már két lépésről alig ismeri meg őket. Temetése szerdán délután félötör lesz.

—o—

A noviszádi református iskolák ünnepe

Kitűnően sikerült gyermekünnepélyt rendezett a református egyház vasárnapi iskolás ifjúsága vasárnap a Református Olvasókör Grobljanszka uccai nyári színpadán. Az érdeklődő szülők és gyermekek hatalmas serege gyönyörködött a gyermekek és felnőttek szebbnél-szebb előadásában. A Református Olvasókör nyári színpadát engedte át az ünnepély céljaira, amelynek megrendezése és sikere érdekében Balla Sándor teológus a legtöbb fáradozott. Mellette a táncok betanítását Stein Lili, az ének-számoknak hegedűn való kísérését pedig Sejpes István és Biró László vállalták s nagy ügyességgel végezték. De teljes elismerés illeti a nagyobb leányszereplőket is, mert a darabokhoz szükséges ruhákat is maguk varrták meg a gyülekezeti diakonissza vezetése mellett.

Szaváló számokban léptek fel: Varsányi Irén, Fekete Sári, Hozspodarszky Ilonka, Ubornyai Juliska, Tandori Katica, Nagy Mariska, Papp Sándor, Dömötör Laci, Sejpes Anikó, Csipő Rózi és Csipő Aranka, hegedűkíséret mellett igen szépen énekelt Kuzmann Rózi. Előadásra került három színdarab is, melyek közül kettőben Bucheimer Mária, Kuzmann Rózi, Vörös Mancsi, Majláth Juliska, Drenyák Terus, Schmidt Böske, Csipő Aranka, Sejpes Anikó, Kovács Sándor, Bányai Lajos szerepeltek.

A boldog gyermekkor szép mesevilága

elvénekedett meg, mikor a „Törpefejedlem mint csodaorvos” című gyermekdarabban felvonultak az angyalok és a pompásan kimoszkizott szakállas törpék, hogy pattogó versekben, énekben és táncban bemutassák, hogyan gyógyította meg a törpék királya a beteg angyalka szívét. Ebben a darabban szerepeltek: Balla Ilonka tündérkirálynő s mint angyalok: Baksa Juliska, Mókus Ilonka, Balla Böske, Tandori Sárika, Demmer Mancsi, Demmer Böske, Dömötör Magda, Mátyás Ilonka, Löwy Deniske, Kovács Erzsike, Balogh Esz-tike, Koroknai Mariska, Kovács Etelka és Nagy Mariska. Nagyon jó törpefejedlem volt Takácsi Gabi, akinek törpéi Török Gyuszi, Varga Feri, Hozspodarszky Feri, Tatai Jani, Török Laci, Somogyi Laci voltak. A közönség buzdón és lelkesen tapsolt a kis művészeknek, akik közül a kis angyalok és törpék tetszettek legjobban. Az előadásból tekintélyes összeg jutott az egyház szegényeinek segélyezésére.

— A jugoszláviai muzulmán nők is szavazati jogot kérnek . . . Banyalukán vasárnap női gyűlés volt, amelyen a női egyenjogúsítás banyalukai hívei vettek részt. Érdekes, hogy a gyűlésen számos muzulmán nő is megjelent és Jugoszláviában ezúttal először történt meg, hogy a muzulmán nők a közélet porondjára léptek. A gyűlés résztvevői egyhangulag követelték a női egyenjogúsítást és keményen sikraszálltak a női szavazati jog megadása mellett.

ŐSZI

ruha- és köpeny-
szövetek, divat-
selymek

legizlésebb választékban

Sár Sándornénál

SZUBOTICA.

Mennyit „érnek” a világ legnagyobb városai

Párizsból írja tudósítónk: Érdekes munka hagyta el a napokban a francia sajtót, amelynek szerzője egy Léon Forest nevű francia író. A könyv arra az eredeti kérdésre válaszol, hogy mennyi a pénzben kifejezhető értéke a világ legnagyobb városainak? Hangsúlyozzuk, hogy komoly tudományos munkáról van szó, amelynek szerzője a Népszövetség statisztikai adataira támaszkodva válaszol a nem mindennapi kérdésre. A kalkulációkat Forest dollárban ejtette meg, azok tehát könnyen átszámíthatók a világ valamennyi pénzegységére. Forest adatai szerint Európa legértékesebb városa London, ami 26 milliárd dollárt „ér”. Ehhez a hatalmas számhoz a szerző a következő számítások útján jutott: Telkek 5½ milliárd, házak 2 milliárd, muzeumok és közgyűjtemények 1½ milliárd, tudományos intézetek és könyvtárak 1½ milliárd, földalatti vasut, villanyosok, autóbuszok 2½ milliárd, pályaudvarok, gáz- és villamosművek 1½ milliárd, telefon, táviró, rádió, repülőterek 1 milliárd, végül pedig a Londonban felhalmozott árukészleteket a szerző átlagban legalább 3 milliárdra becsüli. Newyork Forest szerint még többet „ér”, mint London. Ezt a várost körülbelül 30 milliárd dollárra becsüli. Csupán a különböző villanvaramu felszerések értéke több szerinte, mint másfél-milliárd dollár. Párizs azonban már jóval kevesebbet „ér”. Meglehetne vásárolni a francia fővárost — természetesen csak elméletben — potom 11 milliárd dollárért. A Louvre-t csak 300 millió dollárra becsüli Forest, míg a Luxemburg-muzeumot 100 millióra, az Invalides-t csak 100-ra. Ugy látszik, a technikai felszerelések mégis többet érnek, mint az ugynevezett műemlékek. Berlin azonban még Párizsnál is kevesebbet „ér”. Mindössze 8 milliárd dollárt, Bécs 6 és felet, Róma azonban még ennyit sem, mindössze 3½ milliárdot. Az így tanulmányozott hat nagy világváros összesen 87 milliárd dollárt „ér”.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama: Budapest 7.80—7.95, Bécs 8.81—8.96, Prága 55.80—56.20, Berlin 5.67—5.71, London 217.—

Zürich: Páris 20.28, London 15.225, Newyork 307, Brüsszel 51.575, Milanó 25.075, Madrid 41.95, Amsterdam 207.725, Berlin 123.30.

Arak a budapesti terményüzsdén és határidőpiacon. Budapestről jelentik: A terményüzsdén a kőszárupiac irányzata gyengén tartott. Tiszavilág ki buza legalacsonyabb árfolyama 15.25, legmagasabb 15.90, felsőtiszai 14.65—15.20, más származású 14.60—15.15. A határidőpiacon irányzata tartott volt. Buza októberre 15.11—12, márciusra 15.94—95, rozs októberre 13.65—66, tengeri szeptemberre 14.40—45, májusra 14.65—67.

MÜVELT HÖLGY

Az amerikai milliomosházaspár visszatér európai utjáról.

— Milyen városokat néztél meg? — kérdezi az asszonytól valaki.

— Nem tudom — felelte a hölgy — mindig az uram váltotta a vasuti és hajójegyeket.

HIREK

Reggeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Noviszd, Kralya Petra 30. I. omelet

Telefon 21-37, éjél 20-58.

Postacsekkszámla: Zagreb, 46.692

Előfizetés ára 1 hónapra 18.- dinár,
3 hónapra 50.- dinár

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

Felhős idő

Európa: Nyugateurópa felett ciklon van, a többi részeken magas a légnyomás.

Jugoszlávia: Az egész országban derült idő volt. A drávai bányában, valamint a szárvai bányában északi részében növekedett a felhőzet. A hőmérséklet nem változott.

Jósiat szeptember 4-ére: Északnyugaton felhős idő, esők-lehetségesek. Nyugaton és északon növekvő felhőzet. A többi részeken derült idő. A hőmérséklet csökken.

— **Vizállás.** A Duna Noviszádig árad, lejobb apad, alacsony vizállással. Noviszádnál tegnap 103 centiméter volt a Duna vizállása. A tegnapielőtti helyzettel szemben 4 centimétert áradt. A Tisza Szolnokig apad, lejobb árad, igen alacsony vizállása.

*

— **Megkezdődtek az Őfelsége a király serlegéért rendezett repülőversenyek.** Belacrkván hétfőn megkezdtek annak a nagyszabású és összetett repülőversenynek a lebonyolítását, amelyet Őfelsége II. Petar király születésnapja alkalmából Őfelsége a király aranyserlegéért rendeznek. Az első nap programján különböző repülőgyakorlatok, célbalövésiek szerepeltek. A belacrkvai repülőtérről hétfőn Noviszádra repültek a versenyzők, akik a noviszádi repülőtéren folytatták a nagyszabású versenyt. A verseny megkezdésénél jelen volt Nedics Milutin tábornok is, a légi flotta parancsnoka.

— **A noviszádi Katolikus Jótékony Nőegylet** csütörtökön, 5-én tartja szokásos kávédelutánját. Minthogy a csütörtöki kávédelutánon fényképfelvétel készül, a tagok minél nagyobb számban való megjelenését kéri az elnökség.

— **Új pénzügyi osztályfőnök a Dunabánságnál.** Beogradból jelentik: A Dunabánság pénzügyi osztályfőnökévé Dosen Dragutin nyugalmazott pénzügyigazgatót nevezték ki.

— **Repülőközlekedés Beograd és Dubrovnik között.** Beograd és Dubrovnik között rendszeres utasszállító repülőgépközlekedés indul. A repülőgép a beograd-dubrovnik utat két és fél óra alatt teszi meg, tehát tisztezt rövidebb időn belül, mint a vonat. Az utasszállító repülő első utasa egy egyetemi orvos tanár volt, akit egy dubrovnikai nagybeteghez hívtak sürgős műtét elvégzésére.

— **Bucsu-bál Temerinben.** A szokásos bucsu bálát ezidén is ipartestület rendezi szeptember 8-án az Amerika vendéglőben. Számtalan meglepetést tartogat a rendezőség.

— **Sulyos balesetet szenvedett egy lugji gazdálkodó.** Török János lugji gazdálkodó kocsin a szántóföldjére igyekezett, miközben lovai egy szembejövő autótól megijedtek és a kocsit az utmenti árokba fordították. Török kar- és vállperectörést szenvedett. A sulyosan sebesült gazdálkodót az oszjeki kórházba szállították.

— **Szabálymódosító rendelet a devizaforgalomról.** Beogradból jelenti az Avala: A devizaforgalomról szóló rendelet hatodik szakasza úgy módosul, hogy minden szállító a külföldre szállítandó áru értékének kifizetésénél az összeg 50 százalékát a nemzeti banknak, vagy meghatalmazott képviselőjének tartozik felajánlani vagy pedig a tőzsdén eladni. Kivételt az olyan esetek képeznek, amikdön az érdekelt külföldi államokkal való árucsercforgalmat különleges szerződések szabályozzák.

— **Új osztályfőnök a noviszádi báni hivatalban.** A régenstanács Őfelsége a király nevében ukázzal a noviszádi báni hivatal pénzügyi osztályának főnökévé nevezte ki Dosen Dragutin nyugalmazott pénzügyigazgatósi igazgatót.

— **A banjalukai rendőrségen öngyilkos lett egy báni tisztviselő aki meglopta kartársát.** Megdöbbentő öngyilkosság történt a banjalukai rendőrség hivatalában, Kalinics Pero báni tisztviselő, a közművelődési osztály egyik referense revolverrel halántékán lötte magát és azonnal meghalt. Kalinics azért lötte magát agyon, mert kiderült, hogy egyik kartársa fiókjából kilopta 9500 dinárt. A lopás felfedezése után azonnal Kalinicsra gyanakodtak, mert büntetett előéletű volt és a tisztviselő hosszas vallatás után be is ismerte a bűncselekményt. Ekkor a kihallgatást vezető tisztviselő rövid időre elhagyta a szobát és Kalinics ezt az alkalmat felhasználta arra, hogy a szegényből a halálba meneküljön. Előkapta a revolverét és halántékán lötte magát. Halála előtt a kihallgatáson azt vallotta, hogy az egész pénzösszeget ellopta tőle egy szakácsnő, akivel viszonya volt.

— **Elfogtak egy tavankuti utonállót.** A tavankuti csendőrség letartóztatta Mojzes Felix pacsiri lakost, aki hétfőn este Tavankut közelében megtámadta Szakács Józsefné balmoki asszonyt és elvette tőle vállkendőjét. Az utonállót kedden beszállították a szubotičai törvényszék fogházába.

— **Leégett egy bácskogradistei téglaegető.** Klajics Milován bácskogradistei téglagyára vasárnapra virradó éjszaka kigyulladt és mielőtt megakadályozhatták volna teljesen lángborult. A tűzoltóság kivonult, de a hatalmas lángokkal szemben tehetetlen volt és a gyár teljesen leégett. A kár 20.000 dinár. Az épület 50 ezer dinárra volt biztosítva. A tűz valószínűleg gondatlanság miatt keletkezett.

— **Öngyilkosságot kísérelt meg egy titeli szabónas.** Gvozdić Dusan 16 éves titeli szabónas kedden a munkaadójának, Sikoparija Zsivannak az udvarában levő fészerben felakasztotta magát. Tettét szerencsére még idejében észrevették és levágták a kötéltől. Az élesítgetési kísérlet sikerral járt, de az inast még nem tudták eszméltetle téríteni.

— **Egy évre ítélték a volt rendőrt mert rosszul bánt a gyanúsítottal.** A noviszádi törvényszék kedden érdekes bűnyvet tárgyalta. A bíróság előtt Hajduković Iván volt noviszádi rendőr állt hivatalos hatalommal való visszaélés vádjával terhellen. Az volt ellene a vád, hogy 1933 május 18-án Noviszádon mint rendőr ok nélkül letartóztatta Ristić Jován noviszádi lakost és amikor bekísérte a rendőrségre durván rugdalta és egyéb módon is bántalmazta. A bíróság a tanuki hallgatások alapján beigazoltnak vette a vád állításait és a volt rendőrt egyévi fogházra ítélte.

— **Öngyilkos lett egy noviszádi munkanélküli.** Kedden délután a noviszádi fürdőparkban vértócsában találták Magdalek Joszip 43 éves szlavóniai származású munkanélkülit és mire beszállították a kórházba már halott volt. A helyszínrre kiszállított Malenecics Rodolyub rendőrkapitány, a bűnygyi osztály főnöke, aki megállapította, hogy Magdalek revolverrel lötte magát fejbe. Az öngyilkos több bucsulevelet hagyott hátra. Magdalek Joszip a bucsulevekben elmondotta, hogy a munkanélküliség és a nyomor miatt megy a halálba.

— **Füzdőruhák, újrúdkabátok újrúdkapák nagy választékban: Fischer J. és Fia cégénél, Noviszádon.** 252

— **Meteorológusok nemzetközi értekezlete Varsóban.** Szeptember 6 és 13-a között tartják meg Varsóban a meteorológusok nemzetközi értekezletét, amelyen 41 állam kiküldöttei vesznek részt. Az értekezletet maga Moszcicki elnök nyitja meg. Jugoszláviát a kongresszuson Gyurics Lyubomir repülőmérnök, a noviszádi meteorológiai intézet vezetője képviseli.

*

IGÉNYES EMBER

— Pincér, hozzon nekem két tojást, de ne legyen se nagyon lágy, se nagyon kemény.

— Igen, kéremásson!

— Aztán hozzon egy sajtot, ne legyen se éretlen, se túlérett.

— Igen, kérem. Zsemlyét parancsol hozza, vagy kenyert?

— Kenyert, de ne legyen se kemény, se nagyon friss.

— Igenis. A fogpiszkálót hogyan parancsolja, hegyesen vagy tompára esztergályozva?

— **Megjelent a Jugoszláviai Méhészet első száma.** A jugoszláviai magyar közgazdasági sajtószolgálat nívós és értékes havi folyóirattal gyarapodott. Tamaskó József szerkesztésében az apatini Szavadil vállalat nyomásával Jugoszláviai Méhészet címmel rendkívül ügyesen megszerkesztett folyóirat jelent meg, amely nagy hozzáértéssel és szakszerűséggel foglalkozik a méhészet minden ágával. Az izléses köntösben megjelent folyóirat társzerkesztői Eszes László és dr. Grozdanic Szima professzor. A folyóirat első számában közli, hogy a két lap megjelenése között szükségessé váló sürgősebb természetű méhészeti közleményeit a Reggeli Ujság közgazdasági rovatában hozza. A méhészek számára szinte nélkülözhetetlen folyóirat előfizetési ára egy évre mindössze 40 dinár, félévre 21, negyedévre 12 dinár. Az értékes és nívós szaklapot méhészt-olvasóink figyelmébe ajánljuk.

— **Noviszád kétheti népmozgalma.** A noviszádi anyakönyvi hivatal kimutatása szerint augusztus 15-ikétől 31-ig házasságot kötöttek: Mandzsics Szalih, Uvetics Verával, Bogdanovics Radován Balasics Olgával, Szabó András Korizs Máriával, Kuzmánovics Jován Letic Ljubicaival, Alkalay Alfréd Jakirac Máriával, Melamed Momcsiló Balics Ivkával, Prédin Zsivko Popovics Ljubicaival, Szeretseynyi Pál Glabács Máriával, Sovljanszki Petar Gavanszki Julkával, Gasparin Franya Todarov Szmilkával, Lovrics Mirko Janusics Jovánkával, Abramovics Alekszandar Steg Erzsébettel, Atyimovics Gyorgye Márics Deszával, Évics Száva Budisin Koszánával, Varga Bálint Sági Juliannával, Dosztány Benjamine Raizig Margittal, Rakaszovics Mokszimilián Markovics Konsztantinával, Zucant Veljko Kerac Jelenával, Manojlovics Sztéván Terzics Jeliszavetával, Varga Károly Simon Sárával, Jovánovics Pája Milosevics Máriával, Milutinovics Milán Bakics Mirával, Reier Fülöp Berlet Magdalénával, Brzak Vása Zipzovác Emiliával, Lerch János Ilánkovics Juliannával, Márics Vojislav Vojnovics Zorkával, Truppel Béla Ferenc Schuler Boschi Mária Lidiával. — Született 28 fiú és 18 leány. Meghaltak: Satrics Draginya 51, Govorcšin Platon 72, Sztreharszki Andrija 53, Zákics Mária 72, Pejics Milivoj 10 hónapos, Brücker Juliusz 19, Sztepanov Miléva 38, Vida Julianna 44, Juhász István 32, Silics Sztéván 39, Schmidt Albert 58, Valer Vilmos 77, Uvalics Julka 38, Pastyán Olga 27, Weber Izidor 76, Prodanovics Jován 30, özv. Ókrész Julia 79, Varga Erzsébet 1 hónapos, Baksa András 59, Dobi Géza 11 napos, Zarics Mara 81, Saró Mária 76, Ter Mária 26 éves.

— **Az olasz nép lelke — közmondásokban.** A Dimanche Illustré című francia lap tanulmányt közöl az olasz népről. Azt írja, hogy az olaszoknak vannak a legrégibb közmondásai, amelyekben egész lelkiviláguk, gondolkodásuk, felfogásuk és életbölcsesegük megnyilatkozik. A felsorolt közmondások között vannak az alábbiak is:

Mondj jót a barátodról; ellenségedről ne mondj se jót, se rosszat.

A halottak felnyitják az élők szeméit. Aki fél a bosszúságtól, kellemetlenségek, annak kár volt megszületnie.

Alig van ember, aki tíz év alatt legalább egyszer ne szorulna szomszédaira.

Az sohasem ártott még senkinek, ha kalapját tisztelettudóan a kezében tartotta.

Szomoru ház az nagyon, amelyikben nincs gyerek és nincs öreg.

Mikor a hajó már zátonyra került, min denki tudja, hogyan kellett volna vezetni.

Amit az ember nagyon szívesen csinál már félig megcsinálta.

Az igazságtalan kormányzásra egy vér tanu veszedelmesebb, mint egy lázadó.

Ami mindenre jó, semmire se jó. Tapasztalatait, bölcseségét senki sem hagyhatja örökségül senkire.

Hibás az olyan terv, amelyet nem lehet megváltoztatni.

Aki nagyon félti hatalmát, abból mindig zsarnok lesz.

Az élet művésze az, aki tud nevetni, éppen úgy, mint az, aki kész meghalni.

BÁCSKOGRADEI HIREK

Vračasaries Milivoj iskolaigazgató Szt. Becejeire távozott. Az igazgatói teendőket a felelős hatóság Brankov Veszelin tanító bízta meg. — Az áthelyezett Popovics Dragisa tanítónő helyére a közoktatásügyi miniszter Damjanovics Milena tanítónőt nevezte ki Bánátszki Monostorról. — A Bak vasárnap rendezett piros alma bálja minden tekintetben nagyon szépen sikerült. — Szűk családi körben, de annál bensőségesebben ünnepelte meg századik születése napját a legjobb egészségben özv. Takács Pálné sz. Beretics Anna, Takács Mária tanítónő nagyanyja.

TOPOLAI HIREK

A járási méhészegyesület vasárnap Topolán Bánis István elnökle mellett népes értekezletet tartott, amelyen tudomásul vették a beográdi anyaegyesület leiratát, amely szerint az egyesület minden tagja kellő mennyiségű adózatlan cukorban részesül. — A topolai szokolegyesület Öfelsége a király születésnapján nagyszabású ünnepséget rendez. — Özv. Grünberger I. és Mancika tánc tanárnők vasárnap a Gazdakör nagytermében sikerült záró táncvizsgát rendeztek. A mulatságon bálkirálynővé választották Loncsár Danicát, akinek udvarhölgyei Csifcsák Juci és Csernik Irén lettek.

A Polgári magyar daloskör, szeptember 7-én, szombaton este tartja ezidei nagyszabású nyári szinelőadását a Kraxner vendéglőben. Színpadra kerül több egyfelvonásos szindarab, a Daloskör ének számai, férfi és női ének szólók. A daloskör műkedvelő gárdája tekintettel a tekintendőkre kéri a közönséget elegendő zsebkendőről gondoskodni, mert — Hacsek és Sajó is szerepelni fog... Reggeli tánc.

— **Másfél óráig a sztratoszféra határán.** Moszkvából jelentik: Jevszejev szovjetrepülő új rekordot állított fel: rendszeres repülőgépen másfél órát töltött tizezer méternél nagyobb magasságban és elérte a sztratoszféra határát. Gépének magasságmérő készüléke 11.080 méteres magasságot mért. Leszállás után a pilóta elmondta, hogy a levegő ritkasága ellen saját maga által készített maszkkal kombinált oxigénfejlesztő készülékkel védekezett, amely oly ki-tűnően működött, hogy a legnagyobb magasságban is teljesen frissnek érezte magát. Ötvenegy fokos meleget mért, de nem szenvedett a hidegtől, mert vastag bundába volt öltözve, amelyet dunnapeheliél bélelt ki. Fején borsapkát, kezén szörmekesztyűt viselt és cipőjére szörmemamaszt huzott. Csak utjának végéig merevedtek meg kissé kezének és lábának ujjhegyei. Másfél óra múltán azért kellett lejönnie a sztratoszféra határáról, mert egész gépét jégpáncél kezdte beborítani. Az óriási magasságban gőz képződött repülőgépe körül és nagy távolságra mutatta a gépe által megtett utat.

— **Lindbergh kislánya életben van?** A Paris Soir newyorki tudósítója jelenti: Hauptmann ügyvédje kijelentette, hogy a Lindbergh fiúcska életben van és azonos a New York közelében levő Flushingban talált gyermekkel. Ezt a felfedezést a saint-quinteni fogház egyik rabjának leleplezése tette lehetővé. A rendőrség a Lindbergh fiúcska új lenyomatát összehasonlítta a Flushingban talált gyermek ujjlenyomatával. A Lindbergh házaspár annyira biztosra veszi, hogy a Ho-pevell mellett talált holttest gyermekük holtteste volt, hogy nem is hajlandó megtekinteni a Flushingban talált gyermeket. Willentz ügyész nagy kételkedéssel fogadja Hauptmann ügyvédjének felfedezését és várja, hogy a rendőrség világosságot derítsen erre az ügyre.

— **Elbocsátott tanítók.** Kuláról jelentik: A tanfelügyelői hivataltól nyert értesülésünk szerint a kulai járásban Zepp Fülöp crvenkai, Müller Frigyes b. dobropoljai és Vinokics György kucurai tanítókat bocsátották el.

KÖZÉPBACSKAI HIREK

A kulai adóhivatal elkészült a harmadik osztályú kereseti adó előirányzásával. A tárgyalásokat szeptember 15-én kezdik meg. — A vrbászi magyar ifjúság szombaton este a Tabori féle vendéglőben műsorral egybekötött nagysikerű szüreti mulatságot rendezett. — Vasárnap a crvenkai iparosifjak műkedvelőgárdája Torzsán vendégszerepelt, ahol nagy sikerrel adta elő a „Koldushercegnő” című operettet. — A cukorgyár asztalosműhelyében sulyos szerencsétlenség történt. Bálint János munkás kezét elkapta a gyalugép és három ujját megsebesítette. Csak az azonnali orvosi segély mentette meg Bálint János kezét az amputációtól. — Ugyancsak sulyos szerencsétlenség történt a feketési országúton, ahol Szegedi János lovai megvadultak egy autótól és az árokba fordították a kocsit, melyen Szegedinszkin kívül felesége és gyermeke ült. Szegedi könnyebb sérüléseket szenvedett. Felesége fején sebesült meg sulyosabban és négy éves fiacskája karját törte. A szerencsétlenséget okozó autó nem állt meg és rendszámát sem lehetett megállapítani. A rendőrség megindította a nyomozást. — A középbácskai földeken e héten kezdik meg a kukoricatörést, általában gyengébb termést várnak mint tavaly. Csak azokon a földeken, melyeket a tavaszi fagy nem ért, lesz kielégítő a kukorica termése. — A vrbászi és crvenkai cukorgyárak szeptember közepén kezdik meg a répa átvételét. A gyárakat valószínűleg az átvétel megkezdése után két héttel helyezik üzembe. Általában kitűnő répa-termést várnak és szakemberek becslése szerint a holdankénti átlag el fogja érni a százötven mázsát. A munkásfelvételt a gyárak a napokban kezdik meg. A kulai járás községekiből nagyobb kiránduló csoport utazik a Fruska Gora turista egylet különvonatával a mladenováci állatkiállításra. A vrbászi utasok Mladenovácra átjárndokolnak a martirkirály sírházhoz is. — A vrbászi egyetemi könyvtárak, a kaszinó, kulturszövetség és az ipartestület könyvtára vasárnap ismét megkezdtek működésüket.

Az utóbbi időben a pénzügyőrök észrevették, hogy sok csempészett dohány van forgalomban a középbácskai községekben. Utána jártak a dohány eredetének és sikerült Novivrbászon Hütter N. csempésznel harminc kiló szüzdohányt találni. A dohányt lefoglalták és a csempészt harmincezer dinár pénzbüntetésre ítélték. — A vrbászi olajgyárak tizenötödikén kezdik meg a napraforgó magvak átvételét. Mint értesülünk az idén sok napraforgót ültettek. A termés jó közepes, amennyiben holdanként átlag tíz-tizenkét métermázsza termett. A napraforgó száznegyven dináros ára mellett ez holdankénti ezernégyszáz dinár jövedelemnek felel meg. — A crvenkai cukorgyár vasárnap vette fel az idei kampányra a munkásokat. A gyárban a kampány idején mintegy ezernyolcszáz munkás és ötven hivatalnok kap foglalkozást. A répa átvételét e hó 9-én kezdik meg és néhány nappal később helyezik üzembe a gyárat. A főkampány huszadika táján kezdődik és negyven öt napig fog tartani. A kampány idején a crvenkai gyár naponta száznegyven vagon répát dolgoz fel. A gyár becslése szerint az idén mintegy tizezer vagon répát fog a gyár feldolgozni. — Vrbászon akció indult artézi gőzfürdő létesítésére. A szőlőkben egy artézi kut furásánál kéntartalmu vízre bukkantak és most felmerült egy részvénytársaság alapításának a terve. A terv szerint a község egy forgalmasabb helyén, lehetőleg Sziári és Novivrbász között kellene a fürdőt felépíteni és a vállalkozásban a két községnek is érdekeltséget kellene vállalni.

Tankönyvek, iskolaszerek

az összes iskolák részére kaphatók
KARDOS könyv- és papírkereskedésben
Noviszád, Fatoški ut 13 2512

— 0 —

— **Székrekedésnél és emésztési zavaroknál** igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes **Ferenc-József** keserűvizet. Registr. od Minisztarstva soc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 15. 485 od 25. V. 1935. 1599

TEMERINI HIREK

Temerin község leglátogatottabb országos állat és kirakodóvásárját, melyen igen sok külföldi állatvásárló is megszokott jellenni, ma, szerdán tartják meg. — A tenyész bikák felülvizsgálatát szeptember 18-án tartják meg Baeski Jarakon. Minden gazda vezesse elő bikáját, mert ellenkező esetben a bikával fedeztetést nem engedélyeztetnek, s aki a rendelet ellen vét, szigorúan megbüntetik. A bizottság reggel 7 órakor kezdi meg a felülvizsgálatot. — A temeriniek közül a báni rendelet folytán Eichardt József, Jung János, Bódy Géza és Vecsera Sándor hivatalnokoknak, az összes kisbíróknak és a magyar rendőröknek kell a nyelvvizsgát husz napon belül letenniük. — Az elmúlt héten született két fiú és három leánygyermek. Házasságot kötött Hutzl Sebestyén és Keszler Anna. Elhalt Oláh Szilveszter és Zsadányi Imre.

CSANTAVIRI HIREK

A tanonciskola igazgatósága felhívja azokat a mestereket, akiknek tanoncai vannak, hogy az inasokat irassák be az iskolába. — A rendőrség szigorúan megtiltotta, hogy a piacon reggel hét óra előtt baromfit adjanak el. — A katonai ügyosztály felhívja azokat a katonaköteleseket, akiknek nincs katonakönyvük, nem kaptak, vagy elvesztették, hogy szeptember 15-ig jelentkezzenek. — A báni hivatal a Csantavir és Maliigys között fekvő Njegosevo telepes falunak szombati napra hetipiac megtartását engedélyezte. — A csantaviri Sakk Klub szeptember 8-án, Kisasszony napján a Bazsó-féle vendéglőben szüreti bálát rendez.

— **Ruhatolvajt fogott a kulai rendőrség.** Kuláról jelentik: T. Gy. 21 éves fiatalember Abel József házába hatolt, ahonnan egy új öltözet férfiruhát emelt el. A tolvajt átadták a rendőrségnek.

— **Százesziendős a levélbélyeg.** Száz évvel ezelőtt a levelet az fizette, aki átvette. Megfigyelte valaki, hogy sokszor csak rátekinthet a levélre a címzett, de nem veszi át. A borítékon jeladás volt, amelyből megtudta az illető azt a hirt, amit várt. Ez a visszaélés aztán arra a gondolatra vezette a londoni postahivatalt, hogy mégis csak jobb lesz, ha a feladó fizeti a levél után járó közvetítő díjat. És hogy tényleg kifizette, azt azzal igazolták, hogy apró színes papírkocskát ragasztottak a borítékra. Így született meg az első levélbélyeg. A levélbélyegnek az a sajátossága, hogy a használt olykor százszorosan többet ér, mint az új! Csak pár évvel ezelőtt kelt szárnyra a hír, hogy a „Mauritius” bélyeg gazdát cserélt és hogy óriási összeget fizettek érte. Ez az egyike a legritkább bélyegeknak, pár darab van mindössze belőle, egyik az angol király birtokában, aki maga is szenvedélyes bélyegyűjtő. Mert szenvedély ám a bélyegyűjtés, még pedig ama ritka szenvedélyek közé tartozik, amelyek kifizetődnak. Egyik-másik bélyegyűjtőnek leveleznek egymással, lapjuk van, állandóan kieserélik tapasztalataikat és bélyegeiket. Amerika járt elől a jóízűs terén jó példával a bélyegek művészi kiállításában, ezt a példát utánozta a legtöbb állam. Ma már mindenütt izléses, tetszetős formában jelenik meg ez a piros, kék, lila vagy zöld szárnyaeska, amely emeli, viszi a levelet, a hirt rendeltetési helyére! A gyerekek között is nagyon elterjedt mulatság a bélyegyűjtés, helyes is. földrajzot tanulnak belőle. Apró kis papírosdarab... mégis, mennyi mindent jelent! Vessünk a levélboríték jobb sarkába egy meglátott pillantást, most kezdi a levélbélyeg a második centenáriumi!

— **Beiratkozás a noviszádi képzőművészeti iskolába.** A noviszádi képzőművészeti iskola ebben az évben már megnyitja a második évi tanfolyamot is. A kereskedelmi ifjúság palotájában (Kraljica Marija bulvár) lévő iskolába szeptember 15-ig lehet beiratkozni. Érdeklődők ugyanott délelőtt 8—11 óra között kaplának felvilágosítást. Az iskola vezetősége eddig már két sikerült kiállítás rendezett. Az iskola a művészi tehetséggel rendelkező tanulókat megismereti a különböző művészeti irányokkal és szakszerű oktatást ad, amivel a tanulókat képesítik a magasabb művészeti iskolákba való felvételre.

— **A bácsopetrovoszelói diákok táncvizsgája.** Vig Teréz táncitanítónőnek a diákok részére rendezett nyári táncanfolyama záróvizsgáját nagy érdeklődés mellett vasárnap este tartották meg a községi nagyvendéglő dísztermében. Keleti táncot Tobzsics Jelka, cigánytáncot Doroszlovaeski Katica, balettet Tobzsics Leposzava, spanyoltáncot Freund Aranka, tengerész táncot Böndör Magda és Balassa Imre, pierettet Kiss Sándor és Kiss Erzsébet, babatáncot Freund Károly és Kiss Erzsébet, tenisztáncot Freund Aranka, Tobzsics Leposzava, Kiss Erzsébet, Balassa Etelka, Doroszlovaeski Katica, Tobzsics Jelka, Freund Károly, Kiss Sándor, Tobzsics Nikola, Balassa Károly, Horváth László és Balassa Imre mutattak be. A világpóstán a legtöbb képeslapot Kiss Erzsike kapta s ezzel a fődíjat nyerte meg.

— **A „Mágnás Miska” Temérinben.** E hó 7-én új betanulással színe hozzá a Mágnás Miskát teljeren új szereposztásban a TSK kiváló műkedvelői. Szeptember 7-e bucsu szombat is s nagy idegen forgalomra van kilátás. A vidékről jövőket felkérjük, hogy jegyeiket írásban rendeljék meg, nehogy zavarok álljanak elő a jegyek szétosztásánál és az elhelyezésnél. Ezuttal első helyarákat állapított meg a TSK vezetősége.

— **Egy üveg bor miatt kétszer a kutba esett egy kulai öregember.** Tragikomikus eset történt a napokban Kulán, melynek hőse egy 74 éves öreg ember, aki kétszeri kutbaesés árán mentette meg a hidegvízben hűtött üveg borát. Az öreg egy üveg bort hűtött be a kut vedrében. Időközben idegen ért a kuthoz és semmit sem gyanítva a kutba döntötte a vederben behűtött üveget. Az öreg azonban nem akarta borát elveszíteni és egynéhány összehívott szomszédal a mentési munkálatokhoz fogott. Kötelet kerített elő, derekaköré csavarta majd leereszkedett a 15 méter mély kutba. A kut közepén azonban a kötélt felmondta a szolgálatot, elszakadt és a következő pillanatban az önkéntes bormentő a vízbe esett. Szencsére a „vizállás” alacsony volt, úgy hogy megvárhatta míg egy másik kötelet hoznak. A jó szomszédok a kötelet leeresztették az öreg a derekára kötötte, megadta a jelt a huzásra és amint körülbelül a kut felére ért a kötélt ugylátszik csupa huncutságból ismét elszakadt és a 74 éves öregember ismét a kut vízében fordult. A harmadik előhozott kötélt azonban már erősebbnek bizonyult, mert kihuzhatták az öregembert, aki teljesen kimerülve, véres fejjel és sebesülten látta meg ismét a napvilágot. De a kezében ott szorongatta a féltett boros üveg nyakát.

— **Lopkodják a kukoricát.** Kuláról jelentik: A községhez közeli földeken nap-nap után megismétlődnek a lopások. Kukoricát, burgonyát, szőlőt, hagymát és más terményt lopnak ismeretlen tettesek, akiket még nem sikerült tetten érni. Az érdekeltek körében most mozgalom indult meg, hogy néhány éjjeli őrt állítsanak szolgálatba a további lopások meggátlására.

— **Több ember tűzhalála a leégett szénakazalban.** Prágából jelentik: A lapok jelentése szerint a Prága melletti Hlobetinben egy nagy szénakazal leégett. Később kint, hogy ez a szám csak hozzávetőleges becslés és azt hiszik, hogy ötnél több ember vesztette életét a tűzben, mert az utóbbi időben ebben a szénakazalban 30—40 ember szokott éjszakázni.

BÁCSOPETROVOSZELÓI HIREK

A zárdai kápolna kifestését néhány jó szívű adakozó valóra váltotta és a tisztelendő nővérek ezton is hálás köszönetet mondanak mindazoknak, akik adományaikkal a festéshez hozzájárultak. — Az elemi iskolában szeptember 2-án, hétfőn a tanítás megkezdődött. Az iskola igazgatósága ezton is felhívja a szülőket, hogy tanköteles gyermekeiket már most a tanítás kezdetén pontosan küldjék el az iskolába, ellenkező esetben szigorú büntetésben részesülnek. — A megtartott nyári országos vásár kielégítő eredménnyel végződött és különösen az állatvásáron volt jelentékeny forgalom. — A petrovoszelói tűzoltócsapat jövő vasárnap Szrbobránban a kocsiifeskendő szerelésével tart bemutató gyakorlatot, míg a bácsopetrovoszelói motorifeskendővel gyakoroloznak. — Mikula István vendéglőjében vasárnap, szeptember 8-án este nagyszabású szüreti mulatságot rendeznek.



— **A százévesek nagygyűlést tartottak Párisban.** Párisból jelentik: Az öregséget gyámolító nemzeti egyesület elnöksége a közel jövőben nagy ünnepségeket rendez a százévesek tiszteletére. Ezen az éppen olyan kedvesnek, mint meghatónak ígérkező ünnepségen ünnepélyesen megválasztják Franciaország legöregebb emberét. Erre a tisztségre semmiféle támogatás, befolyás nem segíti a pályázókat; elnyeréséhez csak egy szükséges: a minden kétséget kizáró születési bizonyítvány. A százévesek gyülekezetét felhasználják arra is, hogy megemlékezzenek Gueniot orvosról, aki nemrég halt meg 103 éves korában. Gueniot tagja volt az orvosi akadémának, 75 éven át folytatta orvosi hivatását és jókedélyét az utolsó percekig megtartotta.

— Engem nem érhet szemrehányás — tréfalkozott egy alkalommal —, én csak ugyan eltemettem betegeim legnagyobb részét túléltém őket.

Százéves korában, a tiszteletére rendezett lakomán, mikor egy újságíró megkérdezte, hogyan érte meg ezt a magas kort, Gueniot nevetve jegyezte meg:

— Nem tettem mást, csak éltem. — A százévesek mostani összejövetelén Henri Chatenet, az elnök ismertetni fogja Gueniot orvos könyvét is, amelyben tanácsot ad: miként kell élniük az embereknek, hogy magas életkort érjenek el?

— Azelőtt az emberek sokat gyalogoltak, — írja Gueniot. — Azután jött a kocsis és az emberek ezt használták. A kocsit legyőzte a vasút, a vasutat az autó, ezt pedig a repülőgép. Az emberek már nem gyalogolnak, Villamos, autóbusz, autó, felvonógép, mozdójárda, a jó ég tudja, mi minden kényelmi eszköz áll az emberek használatára. Ki gondolna tehát a gyaloglásra? Pedig nem jól teszik. Gyalogolni, mindig gyalogolni, — ez legyen a jelszó. Ez a legegészségesebb sport az embereknek. Ez tartja frissen, rugalmasan a szervezetet. Ne feledkezzünk meg a tenger mélyén élő halakról. Ezeknek nincs szükségük a látásra, hogy táplálékukat megszerezzék és a természet nem is adott nekik szemeket. Ezek lassanként visszafejlődtek, elkörosodtak. Ugyanez vár azokra az emberi szervekre, amelyeket nem használunk, elhanyagolunk. Tehát gyalogolni, hogy a lábizmokat, a tüdőt, a szívet minél gyakrabban foglalkoztassuk. Arisztotelesz igazi bölcs és életművész volt: Járkálva, sétálgatva fejtegette tanait hallgatóinak.

— **Film a lipizzai lovakról.** A nasicei ügynek — mint ismeretes — egyik mellékhatása volt az ugynevezett lipizzai lovak afférje. Ezzel kapcsolatban most érdekes dolog történt. Az egyik német filmgyár látva, hogy a jugoszláv sajtó milyen sokat foglalkozik a lipizzai lovakkal, kulturfilmet küldött a filmközvetítőknél, amely a lipizzai lovak tenyésztéséről szól. A gyár arra számít, hogy a filmnek — tekintve a nasicei ügyet — egész Jugoszláviában nagy sikere lesz.

Noviszádi terményfőzsde

Uj buza (az első szám a szeptemberi, a második az októberi szállításra vonatkozik) 79 kgos 2 százalékos tisztai hajó Csurgug 134, 137, tisztai hajó Csurgug alatt, 133, 135, begai hajó 132, 135, tisztai hajó Kuláig 131, 134, dinai csatornán és Kralya Alekszandra csatornán 131, 134. Uj buza 78 kgos 2% dunai, csatornán és Kralya Alekszandra csatornán 128, 131, Dunán, bácskai, bánáti és baranyai 78 kgos 2% 124.50 és 127.50, Dunán szerbiai 77—78 kgos 2—3% 122.50, 125.50. Száván szerémi, szerbiai és boszniai 77—78 kgos 2—3% 121.50, 124.50, felsőbácskai 79 kgos 2% 128, 131, bácskai 78—79 kgos 2% 125, 128, szerémi és szlavóniai 78 kgos 2% 118, 121.

Rozs bácskai 112.50—115. Arpa 64 kgos bácskai és szerémi 120—122.50, bácskai és szerémi tavaszi 66 kgos 132.50—137.50, bácskai és szerémi tavaszi 68 kgos 140—145.

Zab, bácskai, szerémi, szlavóniai és uszályta. komány 103—105.

Tengeri bácskai 93—95, Sombor környéki 94—95, bánáti 90—92, bánáti vrsaci paritásban 92—93, szerémi indiai paritásban 94—95, uszályból 99—100.

Buzalisz, bácskai és bánáti állomásról nullás g és g 190—210, kettes 170—190, ötös 150—170, hatos 130—150, hetes 110—120, nyolcas 97.50—102.50, szerémi és szlavóniai állomásról nullás g és g 190—200, kettes 170—180, ötös 150—190, hatos 130—140, hetes 110—120, nyolcas 97.50—102.50.

Buzakorpa jutazsákokban bácskai, szerémi és szlavóniai 85—87.50, uszályból jutazsákokban 87.50—90.

Irányzat: Bizonytalan. Forgalom: közepes.

229. Keresztrejtvény

Közli: Nagy Vince

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11					11				12
13			14	15	16		17		
18		19			20		1		
22	23				24		25		
	26				27		28		
29					31				
32	33	34		35	36			37	
38	39	40					41		
42		43	44			45			
46			47			48	49		
50									

Vízszintes sorok: 1. Petőfi egyik versének címe, 10. Páris egyik díszje, 11. A favágó szerzője, 13. Fénymáz, 14. Számítási kifejezés, 16. Egy betűvel az elején több mint legnagyobb, 18. Az abc két betűje 2-dik fon, 19. A falon kiálló rész, 21. AMZ, 22. Közteher magánhangzó, 23. Idővalós a fejfák, 25. Vissza időmérték ékezet hibával, 26. Vissza vágás helye a testen, 27. TKN, 29. Híres görög bölcsész, 30. Szín ékezetes hibával, 31. Bibliában szereplő nemzet mássalhangzó, 32. Cégjelzési rövidítés, 34. Jugoszláviának egyik nagyrészt hívják ennek, 37. BL, 38. Két betűvel az elején nagyobb mint tenger, 40. Az orgonán található, 41. Vissza igen mányelven, 42. Csúsz az első betű felesleges, 44. Vics alak fon., 45. Háboru után van, 46. Férfi név, 48. Vissza híres orosz félsziget, 50. Egy betűvel a végén híres magyar drámaíró.

Függőleges sorok: 1. Kürtjelzés, 2. Rövidítve Football Club fon., 3. Vissza testrészt ékezet hibával, 4. Távolodást jelent, 5. Szőlő betegség névelővel, 6. OB, 7. Köz része, 8. Egybetűvel az elején és végén bibliai alak, 9. a 32. vízszintes, 10. Arckrém márká, 12. A legtöbb emberben megvan, 14. Két tyuk hány? 15. RKK, 17. Magyar vasut márká, 19. Szennyes, 20. Ilyen kut is van utolsó betű felesl., 23. Gyors kev., 24. Házaikon található kev., 26. Házi állat áll. nyelv., 28. Egy betűvel a végén gyanus zaj, 33. Vissza keres, 35. Bácska is ilyen, 36. Nem más nyelven, 37. Kis erdő kev., 39. Vissza egybetűvel a végén erdei vad díszje, 41. Ez is tagadást jelent, 43. Vizenyős szántóföld ékezetes hibával, 45. BMZ, 47. Biztató szó, 48. Egy betűvel az elején gyümölcs, 49. Kötőszó.

SPORT

Minden jó, ha a csatársor jó

A szubotícai válogatott ellen kivívt 5:3 arányú győzelem nagyon kellett már a noviszádi futball tekintélyének. Nemesak kifelé, de befelé is igen jó hatással volt az eredményes csatárjáték, amellyel a noviszádi csapat kirukkolt vasárnap. Az öt szép gólon kívül még vagy egy tucat remek lövés ment a szubotícai kapura és ha a szélső csatároknak több szerencsésük lett volna, úgy minden várakozást felülmúló eredményt ért volna el a noviszádi csapat. És ez kell a közönségnek, nemesak nálunk, de mindenütt a világon.

*

Ezuttal tényleg a csatársor volt a legjobb része a noviszádi csapatnak. Itt-ott kihagyott ugyan ez a csatársor is, de ha megindult, volt benne élet, erő és ötlet. Thurzó jelentéktelen szerepet vitt a laikusok szerint, pedig éppen az a tény, hogy egyéni babérokra nem áhító közönségcsatár volt a csapat irányítója — szülte az eredményes csatárjátékot. A NAK centerhálóját minden dícsérettel megérdemelt sajtószolgálatos, osztagos játékaért. Korosec talán a leghálásabb neki, mert a négy szép gól, amit lőtt, sokban Thurzó érdeme. A nap másik kellemes meglepetése Németh fáradhatatlan és a mezőnyben hasznos játékosa, valamint Korosec lövőkészsége volt. A két szélső is jól játszott és ha az adódott remek helyzeteket, amelyeket többnyire saját maguk dolgoztak ki, csak ötvenszázalékig kibaszáltak volna, úgy rég nem látott szélső játékokat nyújtottak volna Nikolics ki választottjai.

*

A fedezetsor váratlanul gyengén szerepelt. Pastyán messze van tavaszi formájától s részben Haasz is. Dzsánics — mint utóbbi mérkőzéseink általában — csak offenzív munkát végez, a szerelésből azonban már nem veszi ki egy a részét, mint egy tel-

jes értékű centerhálnak ezt tenni kell.

*

Ilyen körülmények között a Vojvodina háttvédpárjára váratlanul nehéz munka hárult és dícséretükre szolgál, hogy ha nem is mindig tisztán, de hiba nélkül oldották meg feladatukat. Ha Milutinovic jobban vigyáz úgy alig kapott volna a noviszádi csapat egy gólnál többet. Ami igaz, az igaz, volt Milutinovicnak is néhány remek védése, de az első gól az ő számlájára íródik.

*

Érdekes, hogy a szubotícai csapatnak is a csatársor volt a legteljesebb része. Az öt vézna kinézésű fiu ugyancsak megforgatta a noviszádi védelmet, különösen a jobb szárny játszott imponáló könnyedséggel, mintha csak két kis profi látott volna az ember. Megértjük a szubotícai Zsak jó szerepléseit ezeketán.

*

Néhány szót a 6:2 eredménnyel zárult előmérkőzésről is. Ez a meccs valóban tragikomikus volt. A komolyságot a beogradi szövetségi funkcionáriusok szolgáltatták, a humort a noviszádi bírók és intézők csapata. A tragédia pedig abban van, hogy a beogradi és noviszádi „szereplők” életkoruk között legalább fél generáció különbség van és mégis a beogradi „sztárigárda” minden tekintetben klasszissal mult felül a noviszádi fiatalokat. Hol vannak a noviszádi öregek, akik ha ma már nem is, de valamilyen tényleg tudtak futballozni? Mert a bírói kar vasárnap mutatott játéka erősen azt a gyanút kelti az emberben, hogy a paragrafusokkal talán igen, de a labdával sohasem tudtak bánni. A beogradi revans mérkőzésre jó lesz komolyabb kvalitásokat beállítani, ha nem akarnak a noviszádiak az állóhely „dummer Augusztjai” lenni.

N.

Elhalványult az apatini „Három csillag” Szentán

SZENTAI AK—TRI ZVEZDE 2:1 (2:1) A középbácskai csoport bajnoki mérkőzése. Bíró: Lozanov

Hatalmas érdeklődés mellett játszották le az első őszi bajnoki mérkőzést, mely a két exbajnokot állította egymással szemben. A hatalmas érdeklődés igazolt is volt, mert a két csapat izgalmas és erős mérkőzést vívott. A küzdelemből a hazai csapat került ki győztesen, teljesen megérdemelten, mert jobb volt ellenfelénél s emellett szívvel, győzniakarással ment a küzdelemben.

A győztes csapat minden része jól működött. A védelem kissé bizonytalanul kezdett, de később belejött és biztosan verte vissza az apatini támadásokat. A hálósor, a katonaságtól visszatért Pakaskival megerősödve a csapat legjobb része volt, s úgy a támadásból, mint a védekezésből kivette a részét. A csatársor, habár pechesen játszott nagyon sok veszélyes helyzetet teremtett az apatini kapu előtt. Kellemes meglepetés volt Tóth Abonyi kitünő és okos center játéka. Gvozdenovic pechesen játszott. Nem sikerültek lövései.

A Tri Zvezde technikailag talán fejlettebb ellenfelének, de lelkesedés dolgában nagyon messze marad. Nem mutattak különösebb játékokat s ami a legmeglepőbb, nem bírták az iramot. Erős játékkal sokszor ártottak a játék szépségének. Menráth kapus nagy szerencsével védett, viszont a gó-

lokról nem tehet. A bekkek sokat dolgoztak. A hálósor nagy igyekezettel játszott, de nem bírta tartani a Szak csatársorát. A csatársor széteső játéka nagy meglepetés volt, hisz a múlt vasárnapi játékok után amikor a Bata gyár csapatának 13 gólt adott, elsőrendű csatárjátékot remélt a közönség.

Lozanov bíró objektíven és jól vezette az erős iramu mérkőzést.

A Tri Zvezde kezd és már a 2. percben kornert ér el. Ellentámadásból Gondí ad be rosszul, majd a tizenhatosról lő szabadrugást a Szak, de eredménytelenül. Az 5. percben nagy kavargás az apatini kapu előtt s Gvozdenovic lövését a kapus nagy szerencsével fogja. Most Skoda bombája ad dolgot Körösinek, de a jól diszponált kapus szépen véd. Majd ismét Gondinak van jó helyzete, a fekete szélső azonban ismét hibáz. A 15. percben apatini kornert, mely mellé megy. A 18. percben szerzi meg a Tri Zvezde a vezetést, amikor is a jobbszélső a bekkek hibájából megszökik s beadásából Skoda szép gólt lő (0:1). Alig kezdődik újra a játék, máris bent van a kiegyenlítő gól. Tóth Abonyi lövését a bekk kornerre menti. Ebből kavargás támad, Gvozdenovic lő, a kapus nem bírja fogni, kiüti a labdát, mely

Ujházihoz kerül, aki védhetetlenül küldi a bal sarokba. (1:1) Most a Szak kerül fölénybe s Apatin csak néha-néha fut le. Több szabadrugás és kornert, majd a 40. percben Gvozdenovic szép kornert rug, melyet Ujházi védhetetlenül a sarokba fejel (2:1). A félidő mezőnyjátékkal ér véget.

A második félidő bevezetésekként Körösi gyönyörű stílusban véd, egy sarokba tartó félmagas lövést. A Szak uralja mind inkább a mezőnyt, támadás, támadás után megy, a lövéseket azonban nem kíséri szerencse. Gvozdenovic egyedül tör ki a félpályáról s az ötösről küldött lövése a kapuban akad meg. A félidő további részében inkább a mezőnyben folyik a játék s komolyabb veszély nem adódik egyik kapunál sem. A mérkőzés végére egészen beszűkül.

Próbaderbi a NAK pályán

Pénteken a NAK a Vojvodinával játszik

A válogatott mérkőzések után pénteken kerül sor az első komoly klubközi mérkőzésre a két örök rivális között. Mindkét csapat komplett összeállításban áll ki, mivel egy-két hét múlva megkezdődnek a pont, harcok. Mondanunk sem kell, hogy nemesak a két csapat hívei között, de az egész városban érdeklődéssel várják a két egyesület összeállítását.

A NAK csapata, ha váratlan körülmények közbe nem jönnek, ez lesz: Milojevic (Göggös), Buzgó II, Müller, Haasz, Thurzó, Kotrba, Kurunczi, Verbanecz, Milinszki, Schick, Lerch II.

A Vojvodina így áll ki: Milutinovic, Damjanovic, Majtány, Német, Dzsánics, Pastyán, Bulja, Szabljár, Korosec, Vasziics, Gyurics.

Előmérkőzést a NAK tartalékcsoportja játszik a petrovaradini Zrinjszki-vel.

Nem lesz változás a noviszádi válogatottban

Vasárnap Oszijeken játszik Noviszád csapata

A Szubotica elleni sikeres szereplés után Nikolics alszövetségi kapitány úgy döntött, hogy változatlan összeállításban küldi Noviszád csapatát Oszijekre. Ez a döntés igen helyénvaló, mert ennek a csapatnak összmunkája már vasárnap, Szubotica ellen is, kifogástalan volt és meg volt benne a kellő erkölcsi összhang is. Véleményünk szerint ez a csapat Oszijeken még jobb játékot nyújthat, mivel Pastyán és Korosec ugyyszólván minden tréning nélkül játszott, Haasz beteg, Thurzó pedig fáradtan, miután az utolsó percben értesült, hogy játszani fog. A válogatott csapat vasárnap reggel korán indul kényelmes autóbusszal.

Palánkán maradt a két serleg. A bácska palánkai és novapalánkai tüzoltók vasárnap jubileumot tartottak, s ez alkalomból a két palánkai futbalcsapat serlegmérkőzéseket rendezett a noviszádi Graficsár és Rapid bevonásával. Az előmérkőzésen a PSK a Rapiddal, a főmérkőzésen pedig a Szloga a noviszádi Grafikusok csapatával mérte össze erejét. Eredmények: PSK—Rapid 3:2 (0:1), Szloga—Graficsár 1:0 (1:0). Az előmérkőzést Bramberger (Palánka) a másodikikat a noviszádi Szamardzsija bíró vezette. A mérkőzéseket nagy közönség nézte végig. A két palánkai csapat serleget kapott.

Kula: Hajduk—Szlávia (Szerbia) 0:0. I. osztályú bajnoki. Vasárnap a szombori Szlávia szerepelt Kulán, a „hálósor” mérkőzés az elsőosztályú bajnokság pontjaiért. A mérkőzés mindkét részről gyenge és értéktelen sportot nyújtott.

BAJNOK

Kulal JSK—Bajmoki AK
1:0 (1:0)

Első osztályú bajnoki. Biró: Radovanovics

Szép időben, szép számu közönség jelenlétében játszott a két csapat. Tulnyomórészt a BAK volt fölényben, de csatárai nem voltak gölképesek, azonkívül erősen tartalékolva volt kénytelen kiállani.

A BAK kezd, de nem találja fel magát, és így a JSK veszi át a támadást. Ujból a BAK támad, de a JSK háttvédpár szétrombol minden gólratóró akciót. A 15. percben kavardás a BAK kapuja előtt, majd Lakatos labdája a BAK hálójában köt ki (1:0).

A második féldőben a BAK kapusa csupán egy labdát kapott, a JSK inkább az időhúzásra rendezkedett be. Kornerarány 13:1 Bajmok javára.

A BAK-ból jó volt: Petrekanovics, Kiss, Beslics, Nikolin és Mandics. A JSK-ból a kapus és a két háttvéd volt jó, akik emberfeletti munkát végeztek.

BAK I. b.—Vágóhid, Orkán komb. 4:3 (1:1). Biró: Beslics.

CSANTAVIR

Triglav—Obilics 3:2 (2:2)

Elsőosztályú bajnoki mérkőzés. Biró: Veliszavljevics

Rekordközönség előtt találkozott a két rivális csapat három év után először. A játék fair, de nivótlan volt, amihez nagyban hozzájárult Veliszavljevics játékvezető bizonytalan bíraskodása is. Az első 5 percben két gólt ítélt meg a bíró a Triglav ellen, habár előzőleg lesállást sipolt. Ezt a hibáját azután korigálta és szintén két lehetetlen gólt ítélt meg az Obilics ellen.

A második féldőben mind a két oldalon adódnak nagyon jó helyzetek, de a játékosok nagy izgatottságukban mellé lönek. A csantaviriek Oláh II centeresatár vezetése mellett erős offenzívát indítanak a vezetőgól megszerzéséért, de az Obilics háttvédei kitűnően állják az ostromot. Már-már ugylátszik, hogy eldöntetlenül végződik a játék, midőn a 37. percben szabadrugás az Obilics ellen husz méterről, amit Oláh II a kapu elé centeréz, a labda Drobina elé kerül, aki védhetetlenül a hálóba rugja és ezzel megszerzi csapatának a győztes gólt. A Triglavból jók voltak: Oláh II, Drobina, Forgó I, Gubena II és Lipostyák, míg az Obilicsből a két háttvéd és a centeresatár, Veliszavljevics sokat tévedett.

BACSKO GRADISTE

Bácskogradistel AK—Szekicsi
SK 1:0 (1:0)

Bajnoki mérkőzés. Biró: Sovljanszki (Kula)

Szekics kezdi a játékot, de akciója a tizenhatosnál megakad. A labdát a hazai csapat szerzi meg s csatárai a következő pillanatban már a vendégek kapuját ostromolják. Tóth szélső beadását Németh a kapu előtt kapja, s mielőtt a kapus helyezkedhetne, már a hálót rázza a labda. A gól után Szekics fokozza az iramot, az ismételt támadások során büntetőt is elér, de a labdát a kapus kezébe lövik. A kornerek és elszalasztott gólhelyzetek egymást érik, mert az akciókat a csatárok képtelenek góllal befejezni.

A második féldőben Szekics jobb játékot mutat. A 38. percben tizenegyest ér el, de megint a kapu fölé lönek. A nemsikerült tizenegyes után a vendégek olyan erős iramban támadnak, hogy a kiegyenlítő gól minden pillanatban levegőben lóg. Azonban a gradistei szívós védelem mellett a balszerenese is állandóan üldözi őket.

A vendégesapatból a középcsatár és a szélsők, a hazai csapatból Németh, Sztojanov és Hegedüs voltak jók. Sovljanszki jól vezette a mérkőzést.

A Szlavia első nyilvános szereplése
Szuboticán

A reorganizált együttes szombaton este villanyfénynél mérkőzik a zemuni Spártával

Néhány héttel ezelőtt az Olimpia és a Villanyteplő S. C. fúziójából Szlavia néven új egyesület alakult Szuboticán. A két fuzionált egyesület tekintélyes pozíciót foglalt el Szubotica futballsportjában és így érthető az érdeklődés, amely az erők egyesítésével létrehozott Szlavia szereplése iránt megnyilvánul.

A Szlavia az érdeklődést honorálva rövidesen bemutatkozik a közönségnek. Szombaton este a Szand-pályán villanyfény mellett játszó első mérkőzését amelyen a jóképességű zemuni bajnokcsapat, a Spárta lesz az ellenfele. A mérkőzésnek az a körülmény, hogy a zemuni vendégesapat egyik konkurense lesz a szuboticei Zzaknak az országos ligakvalifikációs mérkőzésekben. A Szlavia és a Spárta mérkőzése tehát meg fogja ismeretni a szuboticei sportközönséggel a zemuni bajnok játékeréjét.

A Szlavia szombat este két csapattal is bemutatkozik, mégpedig a Spártán kívül az újonc elsőosztályú Zrinyszki ellen is kiállítja együttesét. Tekintettel arra, hogy a fúzió révén a Szlavia játékoskötőre lényegesen megnövekedett, mind a két mérkőzésre elsőosztályú anyagot képes kiállítani.

A Spárta ellen a Szlavia következő csapatát szerepelteti: Varga, — Rukovina, Pertics, — Balázs, Kopasz, Fleischmann, — Baranyi, Husla, Piszancics, Karip, Dömötör.

Az előmérkőzés este fél nyolc órakor, a főmeccs pedig 9 órakor kezdődik a Szand pályán.

Szubotica és Noviszád könnyűatlétikai
erőpróbája

A városközi versenyt pénteken rendezik meg a Bácska-pályán

Hosszu évek óta a könnyűatlétika nem adott életjelet magáról Szuboticán, annál örvedetesebb tehát, hogy az atlétika híveinek most alkalma lesz két sportcentrum reprezentánsainak küzdelmét élvezni.

Öfelsége II Petár király születésnapján, pénteken, megrendezik Szuboticán a Bácska-pályán

Szubotica és Noviszád könnyűatlétikának erőpróbáját. A városközi versenyen 100 méteres síkfutás, súlydobás, magasugrás, 1500 méteres futás, diszkoszdobás, távolugrás, 400 méteres futás, gerelyvetés, hármassugrás, 3000 méteres futás és 4x100 méteres staféta szerepel a programon.

—0—

Rádnieski (Szenta)—Gran esár (Sz arn. Kanizsa) 3:1 (2:0). II. osztályú bajnoki Biró: Tönköly. A mérkőzés, mint a SzAK—Tri Zvezde előjátéka szintén a SzAK-pályán került lejátszásra. Alacsony nívón mozgó mérkőzés. A Rádnieski jobb volt ellenfelénél s nagyobbarányú győzelmet is arathatott volna, csatárai azonban tehetetlenek a kapu előtt. A Rádnieski góljait Tobak (2) és Róza lőtték, a kanizsaiakét a center.

Temerini SK—Zanatlija (Noviszád) 3:0 (3:0). Biró: Drvar. Ifjúsági serlegmérkőzés. Az ifjúsági serlegmérkőzések során a TSK ifjúsági csapata újra szép játékkal győzött. Amennyiben Drvar kielégítően bíraskodott volna, úgy még szebb eredményt ért volna el a csapat. A TSK minden játékosa jó volt. Mészáros feleslegesen sokat driblizett. Góllövők: Sörös (2) és Bartók.

Bácskopetrovovszeló: Vasárnap délután a tiszpartai pályán a petrovovszelói Napredak barátságos mérkőzést tartott a sztari-beeseji Gragvanszki I. b. csapatával. Győzött a Napredak 3:1 (2:0) arányban.

— A Bacsokogradistei A. K. vasárnap Szrbobránban játszik bajnoki mérkőzést az ottani SzAK-kal.

Szuboticei külföldi hírek

Szeptember hetedikén kezdődik a kuglibírói tanfolyam. A szuboticei kuglibíró testület által tervbevetett bírói tanfolyamra több mint harmincan jelentkeztek. A szeptember 2-án tartott bírói testületi ülésen hozott határozat értelmében a tanfolyam — amely elméleti és gyakorlatiból fog állni — szeptember 7, 10, 14, 17 és 20-án lesz megtartva, amelyen köteles minden egyes jelölt pontosan este 8 órakor megjelenni. Az előadók a következők lesznek: Horvácki Fábán, Demark Mihó, Pilies Ozren, Dulics Kalor és Gyurgyevics Koszta. A vizsgáztató bizottság a következő három tagból áll: Horvácki Fábán alszövetségi elnök, Pilies Ozren bírótestületi elnök és Gyurgyevics Koszta bírótestületi tag. A tulajdonképeni vizsga szeptember hó 22-én reggel nyolc órai kezdettel lesz megtartva a Zöldfa vendéglőben levő kuglipályán. A bírótestület átiratilag felhívja az alszövetségi bíró vezetőse mellett játszanak nyilvános mérkőzést.

Bíróküldés a szuboticei kuglibajnokságban: Szeptember 4. Jugoszlávia—Első Kugli klub Köhalmi. Zanatlja—Postás, Malagurszki István. — Szeptember 8: Zanatlja—Első k. k. Szigeti. Jugoszlávia—Obrtnik, Posppek, Napredak—Postás,

Dulics. Szeptember 11. Obrtnik—Első k. k. Szigeti. Postás—Jugoszlávia, Grsics, Zanatlja—Napredak, Virág. Szeptember 15. Első k. k.—Napredak, Posppek, Postás—Obrtnik Dulics, Zanatlja—Jugoszlávia Gyurgyevics. A tartalék csapatok bajnokságában a következő bírák lettek delegálva: Szeptember 5. Napredak—Zanatlija Sabanov, Szeptember 6. Obrtnik—Iparosdalárda Grsics, Zvezda—Napredak Virág. A. k. d.—Oldboj Malagurszki I. Szeptember 10. Napredak—Iparosdalárda Gyurgyevics, A. k. d.—Obrtnik Köhalmi, Zanatlja—Oldboj Virág. Szeptember 13. Napredak—Oldboj Demark, Zvezda—Obrtnik Pilies, Zanatlja—A. k. d. Dulics.

A noviszádi Daloskör kuglicsapatának választmánya ma, szerdán este 8 órakor ülésezik a Lira vendéglőben. Kérem a vezetőségi tagok feltétlen megjelenését. — Győri titkár.

Bajmok: Kulturbund—Iparos ifjúság 36:61. Az iparosifjúság nem érdemelte meg a vereséget.

Tenisz

Olaszország—Jugoszlávia 3:2. A Zagreb-ben rendezett országok közti kétnapos teniszverseny befejeződött. Az olaszok megőrizték a vezetést és végeredményben 3:2 arányban győztek.

Kerékpár

A román együttes vezet a Románia körüli kerékpárversenyen. A tegnapelőtt lefutott Kolozsvár—Toplice utszakaszon a román és a lengyel versenyzők értek el helyezéseket. A nemzetek küzdelmében az elsőhelyen áll Románia, második Lengyelország, harmadik Törökország.

Tánciskola megnyitás!

Ertesítem a n. é. noviszádi közönséget, hogy tánciskolám szeptem er 14-én, szombaton nyitom meg a Jovana Szuboticsi ucca 3. (az Olimpia épület mellett) alatti újonnan renovált és parkettózott modern helyiségben. Külön bejárat az uccáról. — Hat hetes kurzus 1.00 din., heti zenellés 5 dinár. — A megnyitás napját az érdeklődők forduljanak lazasomra, Petra Zrinyszkog 3/.

Nemes Károly, táncitanór

—0—



A XXXI. állami osztálysorsjáték I. osztályának huzása ezévi október hó 9 és 10-én!

Háromszorannyi főnyeremény mint eddig!

Kilenc prémium 2,000.000'—, 1,000.000'—, 500.000'—, 400.000'—, mégpedig: 300.000'—, 250.000'—, 200.000'—, 200.000'— Din.

NYOLCSZOR

a legrövidebb időn belül a nálunk vásárolt sorsjegyek nyerték az alábbi legnagyobb prémiumokat:
1,500.000'— dinár
1,200.000'— dinár
1,000.000'— dinár

Sorsjegyárak mint eddig:

1/1 sorsjegy 200'— dinár

1/2 sorsjegy 100'— dinár

1/4 sorsjegy 50'— dinár

Szigoruan szolid, szakszerü és diszkrét kiszolgálás!!

Az állami osztálysorsjáték főelárusítója

A. REIN & CO., ZAGREB, Gajeva ul. 8. — Ilica 15.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejtethetlen édesanyánk illetve rokonunk

özy. Duhalok Mihályné
szül. Hegedüs Erzsébet

elhunyta alkalmából résztvevőkkel igyekeztek fájdalomunkon enyhíteni, ezuton mondunk halás köszönetet.

A gyászoló család

Mint minden évben,

ez évben is rendez Diesler szeptember 2-től 8-áig

FÉRFI FEHÉRNEMŰ

hetet, mely alkalmával az összes fehérneműcikkek a már ugyis alacsony napi árnál még 10-20%-kal olcsóbban lesznek árusítva. Fedezze szükségletét okvetlen most, mert ezek az árak csak egy hétig érvényesek. Tekintse meg az árakat kirakataimban!

DIESLER J. harisnyakirály, NOVI VRBASZ

Uj játékterv,

uj szerencse, nagyobb nyeremények. Rendeljen osztálysorsjegyet az uj játékra!

1/1 = 200'—, 1/2 = 100'—, 1/4 = 50'— Din.

Sorsjegyek nagy választékban!

Lepodat i Jovanović, Subotica

Ha bármilyen komplikált ügyben

könyvszakértőre

lesz szüksége, ha perfekt **könyvelvő** akarja magát kiképezteini, forduljon:

Borbély Lajos, könyvszakértőhöz
Noviszád, Teszla Nikola ulica 7. — Postafiók 75.

Szaribecsej és Noviszád között
a leggyorsabban, legkellemebben és legolcsóbban

autóbuszon utazik!

Szaribecsejről indul (az Imperial-szálló elől) reggel 1/27. Noviszádról indul (a Buzaterről) d. u. 12.00 órákor. Közlekedik naponta, vasárnap és nagyobb ünnepek kivételével.

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1'— dinár, NAGY BETŰS 2'— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12'— dinár.

A keretes hirdetések ára hasábmilliméterenként
 1. a hirdetési oldalon 0'80 dinár
 2. a szövegrészben 2'50 dinár.

Többszöri hirdetésnél ismétlődési engedményt adunk, az állástkeresők pedig 50% kedvezményben részesülnek. — A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről befizelhető postabélyegben is

Hirdetéseket a másnapi lapra este 6 óráig, szombatn délután 4 óráig veszünk fel.

Kereslet

Egy fú kiutónak felvétetik. Előnyben, aki textilszakmában már dolgozott. Iric i Ofner, Futoski put 6. 2703

ELARUSITONÓ KERES-TETIK a Dornstädter cuk-raszádban. 2716

Ügyes kiszolgálóleány azonnal felvétetik. — Cim: Schmolka hirdetőbe, Noviszád, Apolló épület. 2715

Fodrásznő, ki a vasodolalásban és manikürben jó gyakorlattal rendelkezik, azonnal felvétetik Bodor Lajos fodrásznál, Petrovgrad. 2706

Fiatalabb fodrásznő azonnal felvétetik. — Haasz Vilim, Zseljeznicska ulica 38. sz. 2708

Irodaberendezést, keveset használtat keresek, 1-2 szobára valót. Ajánlatok: Lipkovics-Iratik, Noviszád küldendők. 2714

Eladó

Földieper palánta — Hindenburg, legnagyobb a világon, 100 drb. 30 dinár termelési utasítással. Szállítja: Hirschl, okl. műkertész faiskolaja, Szubotica, Trg Cirila i Metoda 7. Telefon 66. 214

Jókarban levő komplett fűrészmotor 3.500 dinárért eladó. Sánta István, Noviszád, Goszpodara Jovana Obrenovicsa ul. 12. 2687

Telek a fürdővel szemben, 25 m. fronttal, olcsón eladó. Érdeklődni: Aleksandar Šumanović, Sv. Jovanski trg 8. 2711

Uj ház eladó. Noviszád, Pirosi-ucca, a Gausz fa-teleppel szemben. 2717

Fürdőszoba teljes felszerelések, rézből, vashól, víz-, gőz- és gázarmatúrák kaphatók Barzel vaskereskedés, Szubotica.

Bácskai Margit
Noviszád, Futoski put 23. szám
NŐI DIVATSZALÓN

ADIN cérnagombok tartósak

Kiadó
Pékség üzlettel Mali Igyoson, a főuccán, október 1-re kiadó. — Cim: Papp Lajos. 2712

Különléle

PARK HOTEL
Szubotican az utazó uraknak tiszta, csendes, kényelmes és olcsó szobákat nyújt. Minden szobában folyóvíz — Fürdőszobák — Elsőrendű, kítűnő konyha, olcsó pensió rendszer. — Jó borok. — Telef. 70. 237

Szubotica! kiadó-hivatalunk minden nap reggel 1/29-2-ig és délután 5-7-ig tart hivatalos órákat

Málcsics szabó ismét egész nap tart munkaidőt saját házában, Maszarikova ucca 14. 2572

Örökre eltűnnek

a csunya mitesserék és pattanások, arca csodálatosan friss és szép lesz. Használja minden este a

Kovács-féle Nagyenyedi arckenőcsőt.

Kapható minden kozmetikai szaküzletben. Postán azonnal küldi a fölerakat

Herci drogéria
Szubotica. 253

Modern fényképészeti műterem

Esküvői képek
Gyermekek képek
STUDIO-HERING — Apollo udvar

BAJMOKON

hirdetéseket eredeti kiadóhivatali ára a
„REGGELI UJSAG”
 ottani munkatársai
Lukács Jenő vesz fel

Vásároljon hirdetőinknél

Hirdessen a Reggeli Ujságban!

A Szlari és Novi Becsei között közlekedő MIROSLAV motoroshajó menetrendje:
 érvényes 1935. május 15-től
 Menetidő 30 perc

Stari Becsejről indul: 5:15, 7:30, 9:55, 13:45 és 17:00 órákor
 Novi Becsejről indul: 6:45, 9:15, 11:45, 16:15 és 19:40 órákor

A két Becse között közlekedő motoroshajó, amelynek fő összeköttetése van valamennyi vonattal, olcsó, gyors és kényelmes utazást biztosít Bánt középse részeiből Bácska középse részeibe és viszont.



Napoleon a hódító, a diktátor és a szerelmes férfi

Irá: Tatár András

41



Közben pedig ő maga Normandiában, Piccardiában jár-kezel nagy garral, csapatszemléket tart Boulogneban és más nagy kikötővárosokban, hajókat mustrál, útegeket tekint meg — egyszóval mindent megtesz, hogy elhitesse az emberekkel a közvetlen támadás tervét és ezzel elleplezte a Toulonban folyó lázas készülődések valódi célját.

A szándékolt eredményt el is éri. A bolulognei táborozás után egész Anglián valószínű pánik vesz erőt — a lapok megkondítják a vészharangot, a közvélemény a flotta mozgósítását követeli Pittől és a miniszterelnök nem győzi elégszer megismételni megnyugtató kijelentéseit, hogy minden intézkedés megtörtént az angol partok védelmére... A derék szigetlakók úgy reszketnek Napoleontól, mint az ördögtől és amikor a legendáshírű hadvezér a boulognei szemle után visszatér Párisba, megkönnyebbülten lélekeznek fel abban a reményben, hogy a „veszedelmes és kimondhatatlanul borzalmas” támadás legalább egy időre elhalasztódott...

Bucusi Josephine-től

De nemcsak az angolokat, még legközelebbi környezetét is sikerült tévedésbe ejtenie valódi céljait illetően. És még titkára, Bourrienne is nagyot néz, amikor néhány nappal Párisba való visszatérése után így szól hozzá:

— Bourrienne, én nem maradok itt, nincs itt semmi keresnivalóm... Minden megkopik itthon: már nincs meg többé a dicsőségem. Nem nyújt eleget ez a vakondtúrásnyi kis Európa: csak Keleten lehetnek nagy birodalmak és nagy forradalmak, ott, ahol hatszázmillió ember él... Minden nagy hírnév Keletről jön: nekem is oda kell mennem!...

És amikor Bourrienne meglepődve és

szorongva kérdezi, hogy meddig szándékozik távolmaradni, Bonaparte közömbös vállrándítással feleli:

— Hat hónapig, vagy hat évig!...

Josephine sem tud semmit. Őt is villámcsapásszerűen éri a hír, amikor néhány nappal az indulás előtt — május elején — Napoleon közli vele, hogy Egyiptomba készül.

Első érzése a megdöbbenés. Napoleon el akarja hagyni őt, még hozzá bizonytalan időre és elmegy valami vad, ismeretlen helyre, ahonnan talán sohasem fog visszatérni többé!... Mi lesz vajon övele, ha valami szerencsétlenség ismét megfosztja támaszától, attól az embertől, aki nevet, megbecsülést, vagyont, gondtalanságot jelent számára?...

Megrökönyödése olyan nyilvánvaló, hogy Napoleon maga siet a megnyugtatósnak:

— Mindenesetre gondoskodtam arról, hogy távollétem alatt te és a gyermekek semmiben ne szenvedjétek hiányt... Nagyobb összeget helyeztem letétbe Josephine birtalmánál és ebből ő negyvenezer frank járadékot fog folyósítani kezeidhez. Ez mindenesetre elegendő lesz arra, hogy gondjaitok ne legyenek és amennyiben mégis felmerülne valami előre nem látott körülmény, még mindig itt van a Direktórium, amely fizetésem terhére bármikor hajlandó lesz előleget nyújtani...

Josephine megkönnyebbülten sóhajt fel. De azért a távolabbi jövő sötét lehetőségei még mindig nyugtalanítják és most — ugyszólván az utolsó pillanatban — még megpróbálja férjét a kockázatosnak tűnő és bizonytalan kimenetelűnek látszó vállalkozástól eltéríteni.

— Tulajdonképpen sértő rádnézve, — próbál hatni rá kicsinyes asszonyi szempontokkal, — hogy téged, aki az osztrák császár legnevesebb tábornokai ellen harcoltál, most holmi vad törzsek megfélemlésére küldenek ki... Nem találtak volna erre a célra valami más generálist? Hiszen ez valószínűleg lekicsinylése eddigi diadalaidnak, amelyeknek a Direktórium annyi mindent köszönhet!

Napoleon elnézőn mosolyog.

— Semmi méltánytalanság nem történt, — mondja nyugodtan. — Sőt éppen ellenkezőleg: én voltam az, aki kiküldetésemet javasoltam. Ami pedig Egyiptomot illeti: ez az a pont, ahonnan meg akartam dönteni az angol világbirodalmat!

Josephine-nek fogalma sincsen a dolgok összefüggéséről — nem is próbálja megérteni. És az ő érvelésének amúgy sem a logika, hanem az érzelmek és a könnyek az eszközei.

— S ezért akarsz elhagyni engem?! — kiáltja méltatlankodva, szemrehányó tekintettel. — Hiszen mindig azt bizonygattad, hogy mennyire szeretsz és mennyire vágyódom utánunk... Most azután, amikor végre egymás mellett élhetnénk, elmégy tőlem 45

rándokat kergetni, bizonytalan célok felé!...

Napoleon elborult arccal feleli:

— Hidd el, Josephine, az én számomra is ez tette nehezzé a dolgot és ez volt talán az egyetlen meggondolás, ami miatt az utolsó percig harcoltam önmagammal... Hiszen te valószínűleg az életet jelentetted számomra!... De nincs választás: sorsom azt követeli, hogy céljaimat kövessem, még a boldogságról való lemondás árán is! A cél pedig...

Eihallgat és csak nagysokára szólal meg ismét, anélkül azonban, hogy a megkezdett mondatot befejezné:

— Nos hát, ezen nem lehet változtatni többé... Mennem kell!

Josephine is érzi, hogy itt valami magasabb dologról van szó, mint amit az ő sekélyes és inkább ösztönök által irányított értelme felfoghat. Vannak dolgok, amelyekben Napoleon nem ismer megalkuvást és minden érveléssel, rábeszéléssel és könyörgéssel szemben sziklaszilárdan, rendíthetetlenül tart ki álláspontja mellett — s ugylátszik, ez is azok közé tartozik.

Az útintéző flotta

Bele kell törödni a változhatatlanságba.

Nehéz és fájdalmas a bucsuvétel, amelyet talán csak az enyhít valamennyire, hogy Josephine kijelenti, hogy elkíséri urát Toulonba, mert vele akar maradni egészen addig a percig, amíg hajóra nem száll. És lenn Toulonban még az utolsó néhány nap — amíg kedvező szélre kell várakoznia a flottának — megegyeszen egészen közel hozzá a házastársakat, akik pedig lélekben már észrevétlenül meglehetősen eltávolodtak egymástól...

Josephine talán ekkor sirja az első igazán őszinte könnyeket Napoleon miatt — és a férfiak is minden akaraterejére szüksége van, hogy a kísértéstől még az utolsó percben meg ne inogjon...

De most már talán ha akarna sem tudna változtatni többé a dolgok törvényszerűségén... A hadihajók utrakészen várnak a kikötőben, a legénység és a behajózott csapatok lelkes hangulatban várják az indulási parancsot — visszafordulni annyit jelentene, mint a tomboló ütközet kellős közepén cserbenhagyni a gondjára bízott zászlót...

Május tizenkilencedikén reggel — ragyogó napsütéses időben — végre megérkezik a várva-várt kedvező északnyugati szél. A hatalmas hadihajók, a könnyű fregattok és a kisebb szállítóhajók felhúzzák horgonvaikat, fehéren dagadva kibomlanak a vitorlák és tompa ágyudörögés jelzi az ünneplés pillanatot, amikor az expedíciós hadsereg fővezére, Bonaparte tábornok biztos léptekkel haladva fellép az „Orient” vezérhajó fedélzetére.

(Folytatjuk)